

Consiliul
Uniunii Europene

Bruxelles, 5 decembrie 2017
(OR. en)

15387/17

**Dosar interinstituțional:
2017/0312 (NLE)**

**RECH 406
COMPET 855
ATO 52**

PROPUNERE

Sursă:	Secretar general al Comisiei Europene, sub semnătura dlui Jordi AYET PUIGARNAU, director
Data primirii:	1 decembrie 2017
Destinatar:	DI Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2017) 698 final
Subiect:	Propunere de REGULAMENT AL CONSILIULUI privind Programul pentru cercetare și formare al Comunității Europene a Energiei Atomice (2019- 2020) de completare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2017) 698 final.

Anexă: COM(2017) 698 final

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 1.12.2017
COM(2017) 698 final

2017/0312 (NLE)

Propunere de

REGULAMENT AL CONSILIULUI

**privind Programul pentru cercetare și formare al Comunității Europene a Energiei
Atomice (2019-2020) de completare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare
Orizont 2020**

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

Pentru a continua finanțarea cercetării și a formării în domeniul nuclear, este necesar să se adopte un nou regulament în scopul prelungirii tuturor activităților de cercetare desfășurate în temeiul Regulamentului (Euratom) nr. 1314/2013 al Consiliului privind Programul pentru cercetare și formare al Comunității Europene a Energiei Atomice (2014-2018) de completare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020¹.

Scopul principal al cercetării finanțate de Euratom în domeniul fuziunii este de a spori siguranța tehnologiilor nucleare. Cercetarea în acest domeniu contribuie, de asemenea, la dezvoltarea unor soluții de gestionare a deșeurilor radioactive care să fie sigure și acceptabile pentru opinia publică și la sprijinirea radioprotecției și a dezvoltării aplicațiilor medicale ale radiației ionizante. Cercetarea europeană în domeniul fuziunii are drept scop să contribuie la decarbonizarea sistemului energetic prin dezvoltarea fuziunii prin confinare magnetică. Acțiunile directe ale programului contribuie la implementarea unor garanții nucleare în Europa și pe plan mondial.

Propunerea Euratom privind programul pentru 2019-2020 rămâne complementară programului Orizont 2020². Aceasta determină bugetul pentru acțiunile directe și indirecte, stabilește obiective în materie de cercetare și dezvoltare (C-D) și identifică instrumente de sprijin pentru C-D.

Propunerea va asigura continuarea, în perioada 2019-2020, a cercetării și formării finanțate de Uniune în domeniul științei și tehnologiei nucleare, perpetuând astfel un program care completează, catalizează și coordonează activitățile statelor membre pentru a maximiza valoarea adăugată a Uniunii.

În conformitate cu articolul 7 din Tratatul Euratom, actualul program Euratom (2014-2018) a fost stabilit pentru o perioadă care nu poate depăși cinci ani. Prezenta propunere este menită să asigure continuarea neîntreruptă a programului în perioada 2019-2020. Această abordare va asigura continuitatea și coerența acțiunilor pe durata întregii perioade de șapte ani (2014-2020) și, prin urmare, va asigura o mai mare coerență cu calendarul programului Orizont 2020. Acest fapt cu atât mai important dacă avem în vedere faptul că programele Euratom și programul Orizont 2020 urmăresc obiective care se consolidează reciproc.

• Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică

Programul Euratom pentru perioada 2019-2020 continuă activitățile de cercetare prevăzute în programul Euratom 2014-2018, fiind pe deplin coerent cu acesta din urmă și cu evaluarea impactului pentru perioada 2014-2020, realizată înainte de adoptarea sa.

¹ Regulamentul (Euratom) nr. 1314/2013 al Consiliului din 16 decembrie 2013 privind Programul pentru cercetare și formare al Comunității Europene a Energiei Atomice (2014-2018) de completare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020 (JO L 347, 20.12.2013, p. 948).

² Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 al Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a Programului-cadru pentru cercetare și inovare (2014-2020) – Orizont 2020 și de abrogare a Deciziei nr. 1982/2006/CE (JO L 347, 20.12.2013, p. 104).

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

Programul Euratom 2019-2020 rămâne coerent cu toate politicile relevante ale Uniunii din domeniile legate de cercetare și de inovare, în general, și de aspectele nucleare și de securitate conexe, în special. Astfel, programul sprijină punerea în aplicare a:

- Directivei 2009/71/Euratom a Consiliului de instituire a unui cadru comunitar pentru securitatea nucleară a instalațiilor nucleare³, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2014/87/Euratom a Consiliului⁴;
- Directivei 2011/70/Euratom a Consiliului de instituire a unui cadru comunitar pentru gestionarea responsabilă și în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive⁵;
- Directivei 2013/59/Euratom a Consiliului de stabilire a normelor de securitate de bază privind protecția împotriva pericolelor prezentate de expunerea la radiațiile ionizante⁶.
- Programul contribuie la punerea în aplicare a capitolului 7 din Tratatul Euratom, referitor la sistemul de garanții nucleare al UE. El contribuie, de asemenea, la programele și strategiile de securitate ale UE.

2. TEMEIUL JURIDIC, SUBSIDIARITATEA ȘI PROPORȚIONALITATEA

- **Temeiul juridic**

Temeiul juridic al prezentului regulament este articolul 7 din Tratatul Euratom.

- **Alegerea instrumentului**

Programul Euratom pentru perioada 2019-2020 este implementat prin intermediul unui regulament nou.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR EX POST, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

- **Evaluări *ex post*/verificări ale adecvării legislației existente**

În conformitate cu articolul 22 din Regulamentul (Euratom) nr. 1314/2013 și cu *Orientările privind o mai bună legiferare*⁷, Comisia a efectuat o evaluare intermediară a programului Euratom 2014-2018. Raportul său [COM(2017) 697 final] prezintă o imagine de ansamblu strategică a procesului de evaluare și răspunsurile sale la recomandările grupurilor de experți independenți. Documentele de lucru ale serviciilor Comisiei care însoțesc acest raport [SWD(2017) 426 final și SWD(2017) 427 final] cuprind aspectele evaluate (relevanța, eficiența, eficacitatea și valoarea adăugată europeană).

Din analizele Comisiei nu a rezultat nicio constatare definitivă care să pună sub semnul întrebării strategia și formatul programului 2014-2018 sau care să o determine să propună o revizuire a domeniului de aplicare, a activităților sau a modului de implementare a programului în perioada 2019-2020. De asemenea, Comisia se va asigura că orice chestiuni

³ JO L 172, 2.7.2009, p. 18.

⁴ JO L 219, 25.7.2014, p. 42.

⁵ JO L 199, 2.8.2011, p. 48.

⁶ JO L 13, 17.1.2014, p. 1.

⁷ COM(2015) 215 și SWD(2015) 110.

rămase nesoluționate vor fi abordate în decizia de punere în aplicare privind programul de lucru al Euratom pentru perioada 2019-2020.

Potrivit constatărilor din evaluarea intermediară, provocările din domeniul securității nucleare și problema reducerii competențelor în domeniul nuclear în Europa pot fi soluționate cu eficacitate prin exploatarea sinergiilor dintre eforturile de cercetare ale statelor membre și cele ale sectorului privat, precum și dintre disciplinele științifice și sectoarele tehnologice. Acțiunea la nivelul UE poate să consolideze cadrul pentru cercetare și inovare în domeniul nuclear și să coordoneze eforturile realizate de statele membre în domeniul cercetării, evitând astfel duplicarea eforturilor, reținând masa critică în domenii-cheie și asigurând utilizarea optimă a finanțării publice. Cercetarea și dezvoltarea în domeniul energiei de fuziune necesită un timp îndelungat și prezintă un nivel ridicat de risc; desfășurarea acestora în contextul unui program la nivelul UE permite partajarea riscurilor, lărgirea sferei de acțiune și realizarea unor economii de scară care nu ar putea fi obținute în alt mod.

- **Consultările cu părțile interesate**

În conformitate *Orientările privind o mai bună legiferare*, Comisia a efectuat o consultare publică în perioada octombrie 2016 - ianuarie 2017, în vederea evaluării intermediare a programului Euratom 2014-2018 și a elaborării propunerii privind programul Euratom 2019-2020. S-au primit 323 de răspunsuri din partea unor persoane fizice și a unor părți interesate reprezentând toate domeniile de cercetare și diverse domenii de activitate (organisme publice de cercetare, organizații de asistență tehnică, organizații-umbrelă, utilizatori finali etc.). Consultarea a cuprins toate aspectele-cheie vizate de evaluare, inclusiv relevanța, eficacitatea, eficiența, implementarea și valoarea adăugată europeană. În total, 75 % dintre respondenți participaseră deja la programele Euratom actuale sau la cele anterioare.

Percepția generală cu privire la programul Euratom 2014-2018 a fost pozitivă: 80 % dintre respondenți au fost de acord sau foarte de acord cu faptul că programul este relevant. Ratele de aprobare au variat de la un domeniu la altul, cele mai ridicate fiind legate de educație și formare, de cercetarea în domeniul deșeurilor nucleare și de siguranța reactoarelor existente. Aceste domenii, împreună cu cercetarea în domeniul fuziunii, au fost considerate de respondenți ca fiind, de asemenea, domeniile în care s-au realizat cele mai mari progrese și în care Europa a devenit lider mondial. În opinia participanților la consultare, principalele aspecte ale valorii adăugate a programului au fost partajarea cunoștințelor și mobilizarea unei rezerve mai vaste de competențe. Pe de altă parte, numai 30 % dintre ei au fost de părere că programul a avut un oarecare efect de levier asupra investițiilor private.

- **Obținerea și utilizarea expertizei**

În cursul elaborării propunerii sale, Comisia a colectat contribuții și s-a bazat pe expertiză din mai multe surse. În 2017, Comitetul Științific și Tehnic al Euratom a emis un aviz privind viitorul program Euratom, iar două grupuri de experți independenți au elaborat un raport privind evaluarea intermediară a programului Euratom 2014-2018⁸. În 2016, un grup separat de experți a efectuat o evaluare la jumătatea perioadei a programului comun european de cercetare în domeniul fuziunii, astfel cum a fost implementat de consorțiul EUROfusion.

⁸ Rapoartele sunt disponibile la adresa - https://ec.europa.eu/research/evaluations/index_en.cfm?pg=homehttps://ec.europa.eu/research/evaluations/index_en.cfm?pg=home

- **Evaluarea impactului**

Pe baza aceluiași dispoziții care se regăsesc și în programul Euratom 2014-2018, programul Euratom 2019-2020 păstrează același domeniu de aplicare și se bazează pe evaluarea *ex-ante* a impactului realizată pentru întreaga perioadă de șapte ani (2014-2020), ca parte a evaluării impactului pentru Orizont 2020 [SEC(2011) 1427, anexa 6]. Foaia de parcurs pentru programul Euratom 2019-2020⁹ prevede o nouă evaluare a impactului numai în cazul în care Comisia propune schimbări majore în vederea extinderii programului.

Grupul de experți al Comisiei pentru evaluarea intermediară a acțiunilor indirecte ale programului Euratom 2014-2018 a adresat Comisiei o serie de recomandări¹⁰, în special cu privire la educație și formare, precum și la aspectele de sănătate ale cercetării în domeniul radioprotecției. Aceste recomandări vor fi luate în considerare la elaborarea programului de lucru al Euratom pentru perioada 2019-2020.

În ceea ce privește recomandările referitoare la acțiunile indirecte din cercetarea în domeniul fuziunii, Comisia va interacționa direct cu EUROfusion pentru a se asigura că aceste recomandări sunt luate în considerare în măsura posibilităților. Acestea sunt în curs de analizare, iar Comisia va monitoriza acest proces ca parte a activităților sale obișnuite de supraveghere și de gestionare a programului Euratom.¹¹

Recomandările privind acțiunile directe ale Programului Euratom vor fi abordate cât mai pe larg posibil în cursul acestei perioade. În special, vor fi abordate recomandările privind continuarea activităților educative și de formare, dar și cele referitoare la consolidarea activităților de gestionare a cunoștințelor și la îmbunătățirea accesului deschis la infrastructurile de cercetare în domeniul nuclear ale JRC. Sporirea sinergiilor cu activitățile care nu sunt de natură nucleară va fi avută în vedere mai ales în domeniul aplicațiilor științifice din domeniul nuclear.

Unele recomandări se referă la aspecte pe termen lung ale cercetării sau ale instrumentelor din domeniul nuclear pe care programul le împărtășește cu Orizont 2020. Comisia intenționează să le abordeze în evaluarea *ex-ante* a impactului pentru următorul program Euratom realizată în temeiul noului cadru financiar multianual (pentru perioada de după 2020).

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Bugetul propunerii este prezentat în prețuri curente. Fișa financiară legislativă anexată stabilește implicațiile resurselor bugetare, umane și administrative.

5. ALTE ELEMENTE

- **Planuri de punere în aplicare și modalități de monitorizare, evaluare și raportare**

Performanța programului va fi monitorizată anual pe baza unui set de indicatori de performanță (a se vedea anexa II), iar o evaluare *ex post* va fi efectuată până în 2022. În plus, performanța va fi evaluată la nivelul acțiunilor directe și indirecte după cum urmează:

⁹ http://ec.europa.eu/smart-regulation/roadmaps/docs/2016_rtd_008_euratom_extension_ro.pdf

¹⁰ Pentru a afla detalii privind recomandările și răspunsul Comisiei, vă rugăm să consultați raportul Comisiei privind evaluarea intermediară a Programului Euratom pentru cercetare și formare 2014-2018.

¹¹ Ibidem.

- acțiuni directe: performanța JRC este evaluată la nivel intern printr-o evaluare *inter pares* internă (evaluarea productivității și a impactului - PRIME), bazată pe o metodologie de evaluare certificată de ISO, și la nivel extern printr-o evaluare *inter pares* realizată de o serie de experți de nivel înalt selecționați în consultare cu consiliul de administrație al JRC;
- acțiuni indirecte: proiectele individuale sunt supuse unei evaluări obligatorii la jumătatea perioadei.
- **Explicarea detaliată a dispozițiilor specifice ale propunerii**

Au fost introduse următoarele modificări esențiale în raport cu programul Euratom 2014-2018:

- Articolul 4 privind bugetul pentru acțiunile directe și indirecte a fost actualizat pentru perioada 2019-2020.
- Articolul 5 introduce deschiderea programului Euratom 2019-2020 către țările și teritoriile asociate la programul Euratom 2014-2018.
- Articolul 22 elimină dispozițiile caduce privind evaluarea programului.
- Articolul 23 prevede o actualizare a prevederilor referitoare la abrogare și la dispozițiile tranzitorii: printre acestea se numără dispoziții care permit reutilizarea, de către programul Euratom 2019-2020 (sau de către succesorul acestuia), a fondurilor alocate instrumentelor financiare ale programului Orizont 2020; posibilitatea de a transfera veniturile alocate acumulate, dar neangajate (contribuții din partea țărilor asociate) către programul Euratom 2019-2020 și continuarea fără întrerupere a sarcinilor comitetului programului.
- Anexa I privind activitățile care urmează să fie sprijinite de programul Euratom 2019-2020 a fost actualizată – Acordul european pentru dezvoltarea fuziunii (AEDF) este înlocuit în prezent cu EUROfusion. Textul referitor la JET (*Joint European Torus*) din anexa I a fost revizuit pentru a nu periclita posibilitățile de finanțare din cadrul programului Euratom 2019-2020, care vor depinde probabil de rezultatul negocierilor cu privire la Brexit.

Propunere de

REGULAMENT AL CONSILIULUI

privind Programul pentru cercetare și formare al Comunității Europene a Energiei Atomice (2019-2020) de completare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice, în special articolul 7 primul paragraf,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

având în vedere avizul Parlamentului European,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European¹²,

întrucât:

- (1) Unul dintre obiectivele Comunității Europene a Energiei Atomice (denumită în continuare „Comunitatea”) este de a contribui la ridicarea nivelului de trai în statele membre, inclusiv prin promovarea și facilitarea cercetării nucleare în statele membre, precum și prin completarea acesteia prin desfășurarea unui program de cercetare și formare al Comunității.
- (2) Cercetarea nucleară poate contribui la prosperitatea socială și economică și la sustenabilitatea mediului prin îmbunătățirea securității nucleare, a siguranței și a radioprotecției. La fel de importantă este contribuția potențială a cercetării în domeniul nuclear la decarbonizarea pe termen lung a sistemului energetic în condiții de siguranță, eficiență și securitate.
- (3) Evaluarea intermediară a programului pentru cercetare și formare al Comunității pentru perioada 2014-2018, stabilit prin Regulamentul (Euratom) nr. 1314/2013 al Consiliului¹³ (denumit în continuare „programul 2014-2018”), a concluzionat că acțiunea este relevantă și continuă să contribuie în mod esențial la soluționarea provocărilor din domeniul siguranței, securității și garanțiilor nucleare, al gestionării deșeurilor radioactive, al radioprotecției și al energiei de fuziune.
- (4) Pentru a se asigura continuitatea cercetării în domeniul nuclear la nivelul Comunității, este necesar să se instituie Programul pentru cercetare și formare al Comunității pentru perioada 1 ianuarie 2019 - 31 decembrie 2020 (denumit în continuare „programul Euratom”). Programul Euratom ar trebui să aibă aceleași obiective ca și programul

¹² JO C , p. .

¹³ Regulamentul (Euratom) nr. 1314/2013 al Consiliului din 16 decembrie 2013 privind Programul pentru cercetare și formare al Comunității Europene a Energiei Atomice (2014-2018) de completare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020 (JO L 347, 20.12.2013, p. 948).

2014-2018, să sprijine aceleași activități și să utilizeze același mod de implementare care s-a dovedit eficient și adecvat pentru atingerea obiectivelor programului.

- (5) Prin sprijinirea cercetării nucleare, programul Euratom va contribui la atingerea obiectivelor Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020 (denumit în continuare „Programul-cadru Orizont 2020”), instituit prin Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 al Parlamentului European și al Consiliului¹⁴ și va facilita atât implementarea Strategiei Europa 2020, cât și crearea și funcționarea Spațiului European al Cercetării.
- (6) În pofida impactului potențial al energiei nucleare asupra aprovizionării cu energie și asupra dezvoltării economice, accidentele nucleare grave pot pune în pericol sănătatea umană. Prin urmare, în programul Euratom, ar trebui să se acorde cea mai mare atenție posibilă securității nucleare și, dacă este cazul, aspectelor de siguranță de care se ocupă Centrul Comun de Cercetare (denumit în continuare „JRC”).
- (7) Planul strategic european privind tehnologiile energetice (denumit în continuare „Planul SET”), stabilit în concluziile ședinței Consiliului din 28 februarie 2008 de la Bruxelles, accelerează dezvoltarea unui portofoliu de tehnologii cu emisii reduse de dioxid de carbon. Cu ocazia reuniunii sale din 4 februarie 2011, Consiliul European a convenit ca Uniunea și statele sale membre să promoveze investițiile în energia din surse regenerabile și în tehnologii sigure și durabile cu emisii reduse de dioxid de carbon și să se concentreze pe implementarea priorităților tehnologice stabilite în Planul SET. Fiecare stat membru rămâne liber să aleagă tipul de tehnologii pe care să îl susțină.
- (8) Având în vedere că toate statele membre dispun de instalații nucleare sau utilizează materiale radioactive, în special în scopuri medicale, Consiliul a recunoscut, în concluziile reuniunii sale de la Bruxelles din 1 și 2 decembrie 2008, nevoia permanentă de competențe în domeniul nuclear, în special printr-o educație și o formare adecvate, aflate în legătură cu cercetarea și coordonate la nivelul Comunității.
- (9) Deși rămâne la latitudinea fiecărui stat membru să aleagă dacă să utilizeze sau nu energia nucleară, se recunoaște, de asemenea, că energia nucleară joacă roluri diferite în diferite state membre.
- (10) Prin semnarea Acordului privind instituirea Organizației Internaționale pentru Energia prin Fuziune ITER în vederea punerii în comun în aplicare a proiectului ITER¹⁵, Comunitatea s-a angajat să participe la construirea proiectului ITER (denumit în continuare „ITER”) și la exploatarea acestuia în viitor. Contribuția Comunității este gestionată prin „întreprinderea comună europeană pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune” (denumită în continuare „Fusion for Energy”), instituită prin Decizia 2007/198/Euratom a Consiliului¹⁶.
- (11) Pentru ca fuziunea să devină o opțiune credibilă pentru producția comercială de energie, este necesar, în primul rând, să se finalizeze rapid și cu succes construcția ITER și să înceapă funcționarea acestuia. În al doilea rând, este necesar să se stabilească o foaie de parcurs ambițioasă, dar realistă, în vederea producerii de energie

¹⁴ Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a Programului-cadru pentru cercetare și inovare (2014-2020) – Orizont 2020 și de abrogare a Deciziei nr. 1982/2006/CE (JO L 347, 20.12.2013, p. 104).

¹⁵ JO L 358, 16.12.2006, p. 62.

¹⁶ Decizia 2007/198/Euratom a Consiliului din 27 martie 2007 de înființare a întreprinderii comune europene pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune, cu oferirea unor avantaje conexe (JO L 90, 30.3.2007, p. 58).

electrică până în 2050. Pentru a atinge aceste obiective, este necesar ca programul european de fuziune să fie direcționat către un program comun de activități de punere în aplicare a acestei foi de parcurs. Pentru a se asigura rezultatele activităților de cercetare în curs legate de fuziune, precum și angajamentul pe termen lung al părților interesate din domeniul fuziunii și colaborarea dintre acestea, ar trebui să se asigure continuitatea sprijinului din partea Comunității. Ar trebui să se pună un accent mai puternic în primul rând pe activitățile desfășurate în sprijinul ITER, dar și pe evoluțiile către reactorul demonstrativ, inclusiv o mai mare implicare, după caz, a sectorului privat. Astfel de raționalizare și reorientare ar trebui realizate fără a se pune în pericol poziția de lider a Europei în cadrul comunității științifice din domeniul fuziunii.

- (12) JRC ar trebui să continue să furnizeze sprijin științific și tehnologic independent, adaptat nevoilor clienților, pentru elaborarea, dezvoltarea, implementarea și monitorizarea politicilor Comunității, în special în ceea ce privește cercetarea și formarea în domeniul securității și al siguranței nucleare. Pentru optimizarea resurselor umane și pentru a se asigura că nu apar duplicări în cercetarea din Uniune, orice nouă activitate realizată de JRC ar trebui să fie analizată pentru a se verifica coerența sa cu activitățile existente în statele membre. Aspectele privind securitatea ale Programului-cadru Orizont 2020 ar trebui să se limiteze la acțiunile directe ale JRC.
- (13) JRC ar trebui să continue să genereze resurse suplimentare prin activități competitive, inclusiv prin participarea la acțiunile indirecte ale programului Euratom, la activitățile terților și, într-o mai mică măsură, la exploatarea proprietății intelectuale.
- (14) În interesul tuturor statelor sale membre, rolul Uniunii este acela de a dezvolta un cadru pentru sprijinirea cercetării în comun la nivel de vârf, a creării și a păstrării de cunoștințe în sectorul tehnologiilor de fuziune nucleară, cu un accent special pe securitate, siguranță, radioprotecție și neproliferare. Pentru aceasta sunt necesare date științifice independente, la care JRC poate avea o contribuție esențială. Acest lucru a fost recunoscut în comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor din 6 octombrie 2010 intitulată „Inițiativa emblematică «O Uniune a inovării» din cadrul Strategiei Europa 2020”, în care Comisia și-a formulat intenția de a consolida, prin intermediul JRC, utilizarea dovezilor științifice pentru elaborarea politicilor. JRC își propune să răspundă acestei provocări concentrându-și cercetările în domeniul securității și siguranței nucleare pe prioritățile de politică ale Uniunii.
- (15) În vederea aprofundării relației dintre știință și societate și a consolidării încrederii opiniei publice în știință, programul Euratom ar trebui să favorizeze implicarea în cunoștință de cauză a cetățenilor și a societății civile în chestiunile legate de cercetare și inovare prin promovarea educației științifice, prin creșterea accesibilității cunoștințelor științifice, prin dezvoltarea unor agende de cercetare și inovare responsabile, care să răspundă preocupărilor și așteptărilor cetățenilor și ale societății civile, precum și prin facilitarea participării acestora la activitățile din cadrul programului Euratom.
- (16) Punerea în aplicare a programului Euratom ar trebui să răspundă oportunităților și necesităților în schimbare legate de știință și tehnologie, industrie, politici și societate. Astfel, agendele ar trebui să fie stabilite în strânsă legătură cu părțile interesate din toate sectoarele vizate și este necesar să se permită o marjă suficientă de flexibilitate pentru a se ține cont de noile evoluții. Pe durata programului Euratom, s-ar putea face apel la consiliere externă, utilizându-se totodată și structurile relevante precum platformele tehnologice europene.

- (17) Printre rezultatele dezbaterii care a avut loc în cadrul simpozionului intitulat „Beneficii și limite ale cercetării în domeniul fisiunii nucleare pentru o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon”, pregătit printr-un studiu interdisciplinar care a implicat, printre alții, experți din domeniile energiei, economiei și științelor sociale, organizat în comun la Bruxelles de Comisie și de Comitetul Economic și Social European în perioada 26 - 27 februarie 2013, s-a numărat recunoașterea necesității de a se continua cercetarea în domeniul nuclear la nivel european.
- (18) Programul Euratom ar trebui să contribuie la atractivitatea profesiei de cercetător în Uniune. Ar trebui să se acorde o atenție corespunzătoare Cartei europene a cercetătorilor și Codului de conduită privind recrutarea cercetătorilor¹⁷, alături de alte cadre de referință relevante definite în contextul Spațiului European al Cercetării, respectându-se, în același timp, caracterul voluntar al acestora.
- (19) Activitățile desfășurate în cadrul programului Euratom ar trebui să vizeze promovarea egalității dintre femei și bărbați în domeniul cercetării și inovării, prin abordarea, în special, a cauzelor profunde ale dezechilibrului de gen, prin exploatarea întregului potențial al cercetătorilor, atât femei, cât și bărbați, precum și prin integrarea dimensiunii de gen în conținutul proiectelor, pentru îmbunătățirea calității cercetării și pentru stimularea inovării. Activitățile ar trebui să vizeze, de asemenea, implementarea principiilor referitoare la egalitatea dintre femei și bărbați, astfel cum sunt prevăzute la articolele 2 și 3 din Tratatul privind Uniunea Europeană și la articolul 8 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).
- (20) Activitățile de cercetare și inovare sprijinite de programul Euratom ar trebui să respecte principiile etice fundamentale. Ar trebui să fie luate în considerare, după caz, avizele privind chestiuni legate de energie emise de Grupul european pentru etică în domeniul științei și al noilor tehnologii. Activitățile de cercetare ar trebui să țină seama, de asemenea, de articolul 13 din TFUE și să limiteze folosirea animalelor pentru cercetare și testare, în vederea înlocuirii, în cele din urmă, a utilizării animalelor. În cadrul tuturor activităților desfășurate, ar trebui să se asigure un nivel ridicat de protecție a sănătății umane.
- (21) De asemenea, ar trebui să se obțină un impact mai mare prin combinarea programului Euratom cu fonduri din sectorul privat în cadrul unor parteneriate public-privat în domenii-cheie în care cercetarea și inovarea ar putea contribui la obiectivele mai ample ale Uniunii în materie de competitivitate. Ar trebui acordată o atenție deosebită implicării întreprinderilor mici și mijlocii.
- (22) Programul Euratom ar trebui să promoveze cooperarea cu țări terțe, în special în domeniul securității, bazată pe interese comune și pe beneficii reciproce, mai ales cu scopul de a promova îmbunătățirea continuă a securității nucleare.
- (23) Pentru a menține condiții de concurență echitabile pentru toate întreprinderile care își desfășoară activitatea pe piața internă, finanțarea oferită de programul Euratom ar trebui să fie concepută în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat, astfel încât să se asigure eficacitatea cheltuielilor publice și să se prevină denaturări ale pieței cum ar fi excluderea finanțării private, crearea unor structuri de piață ineficiente sau menținerea întreprinderilor ineficiente.
- (24) Consiliul European a recunoscut, în concluziile sale din 4 februarie 2011, necesitatea unei noi abordări a activităților de control și de gestionare a riscurilor în ceea ce

¹⁷ Recomandarea Comisiei din 11 martie 2005 referitoare la Carta europeană a cercetătorilor și la Codul de conduită privind recrutarea cercetătorilor (JO L 75, 22.3.2005, p. 67).

privește finanțarea cercetării în Uniune și a făcut apel la găsirea unui nou echilibru între încredere și control, precum și între asumarea de riscuri și evitarea acestora. Parlamentul European, în rezoluția sa din 11 noiembrie 2010 referitoare la simplificarea punerii în aplicare a programelor-cadru pentru cercetare¹⁸, a susținut o trecere pragmatică spre o simplificare administrativă și financiară și a afirmat că gestionarea finanțării cercetării în Uniune ar trebui să se bazeze mai mult pe încredere și pe toleranța față de riscuri în raport cu participanții.

- (25) Interesele financiare ale Uniunii ar trebui protejate prin măsuri proporționale de-a lungul întregului ciclu de cheltuieli, inclusiv prin prevenirea, depistarea și investigarea neregulilor, prin recuperarea fondurilor pierdute, plătite în mod necuvenit sau incorect utilizate și, dacă este cazul, prin aplicarea de sancțiuni. O strategie de control revizuită, care să nu mai fie orientată spre reducerea ratelor de eroare, ci spre controale bazate pe analiza riscurilor și pe detectarea fraudei, ar trebui să reducă sarcina pe care o presupune controlul pentru participanți.
- (26) Este important să se asigure o bună gestiune financiară a programului Euratom și a implementării sale în modul cel mai eficace și mai ușor de utilizat cu putință, garantându-se, în același timp, securitatea juridică și accesibilitatea sa pentru toți participanții. Este necesar să se asigure respectarea dispozițiilor relevante ale Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului (denumit în continuare „Regulamentul financiar”)¹⁹, precum și a cerințelor legate de simplificare și de o mai bună legiferare.
- (27) Pentru asigurarea celei mai eficiente implementări posibile, pentru facilitarea accesului tuturor participanților prin intermediul unor proceduri simplificate, precum și pentru crearea unui cadru coerent, cuprinzător și transparent pentru participanți, participarea la programul Euratom și diseminarea rezultatelor cercetării ar trebui să fie supuse regulilor aplicabile Programului-cadru Orizont 2020, astfel cum sunt stabilite în Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 al Parlamentului European și al Consiliului, cu anumite adaptări sau excepții.
- (28) Pentru a permite utilizarea optimă a instrumentelor financiare de capitaluri proprii și de împrumut create prin Programul-cadru Orizont 2020, păstrând totodată natura distinctă a acțiunilor din cadrul programului Euratom și utilizând la maximum bugetul disponibil, rambursările din oricare dintre respectivele instrumente financiare rezultate din neutilizarea fondurilor puse la dispoziție în cadrul programului Euratom sau al programului 2014-2018 ar trebui să se facă în beneficiul direct al programului Euratom sau al programului care îi va succeda acestuia.
- (29) Este important să se asigure posibilitatea de a utiliza veniturile alocate externe acumulate la finalul programului 2014-2018, având în vedere, în special, obiectivele și acțiunile identice urmărite de programul Euratom.
- (30) Este important să se faciliteze în continuare exploatarea proprietății intelectuale dezvoltate de participanți, protejând în același timp interesele legitime ale celorlalți participanți și ale Comunității, în conformitate cu capitolul 2 din Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice (denumit în continuare „tratatul”).

¹⁸ JO C 74E, 13.3.2012, p. 34.

¹⁹ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) Nr. 1605/2002 al Consiliului (JO L 298, 26.10.2012, p. 1).

- (31) Fondurile de garantare pentru participanți, gestionate de Comisie și instituite în temeiul Regulamentului (Euratom) nr. 1908/2006 al Consiliului²⁰ și al Regulamentului (Euratom) nr. 139/2012 al Consiliului²¹, s-au dovedit a fi un important mecanism de garantare, care atenuează riscurile asociate sumelor datorate și nerambursate de participanții care nu își respectă obligațiile. Fondul de garantare pentru participanți instituit în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1290/2013 al Parlamentului European și al Consiliului²² ar trebui să includă și acțiunile desfășurate în temeiul prezentului regulament.
- (32) Pentru a se asigura condiții uniforme pentru implementarea acțiunilor indirecte în cadrul programului Euratom, ar trebui să i se confere Comisiei competențe de executare pentru a adopta programele de lucru și decizia de aprobare a finanțării acțiunilor indirecte. Respectivă competențe de executare ar trebui exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului²³.
- (33) În vederea realizării obiectivelor programului Euratom în domenii relevante, este necesar să fie sprijinite activitățile orizontale, atât în cadrul programului Euratom, cât și în comun cu activitățile din Programul-cadru Orizont 2020.
- (34) Gestionarea eficace a performanței, inclusiv evaluarea și monitorizarea, necesită elaborarea unor indicatori de performanță specifici care să poată fi măsurați în timp, să fie realiști și să reflecte totodată logica intervenției și să fie relevanți pentru ierarhizarea adecvată a obiectivelor și a activităților. Ar trebui instituite mecanisme adecvate de coordonare între implementarea și monitorizarea programului Euratom, pe de o parte, și monitorizarea progreselor, a realizărilor și a funcționării Spațiului European al Cercetării, pe de altă parte.
- (35) Consiliul de administrație al JRC, instituit prin Decizia 96/282/Euratom a Comisiei²⁴, a fost consultat cu privire la conținutul științific și tehnic al acțiunilor directe ale JRC.
- (36) Din motive de securitate juridică, Regulamentul (Euratom) nr. 1314/2013 ar trebui să fie abrogat.
- (37) Comisia a consultat Comitetul Științific și Tehnic al Euratom,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

TITLUL I INSTITUIRE

²⁰ Regulamentul (Euratom) nr. 1908/2006 al Consiliului din 19 decembrie 2006 de stabilire a normelor de participare a întreprinderilor, a centrelor de cercetare și a universităților pentru punerea în aplicare a celui de-al șaptelea program-cadru al Comunității Europene a Energiei Atomice și de difuzare a rezultatelor din domeniul cercetării (2007-2011) (JO L 400, 30.12.2006, p. 1).

²¹ Regulamentul (Euratom) 2012/139 al Consiliului din 19 decembrie 2011 de stabilire a normelor de participare a întreprinderilor, a centrelor de cercetare și a universităților la acțiunile indirecte în temeiul Programului-cadru al Comunității Europene a Energiei Atomice și de diseminare a rezultatelor cercetării (2012-2013) (JO L 47, 18.2.2012, p. 1).

²² Regulamentul (UE) nr. 1290/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a normelor de participare și diseminare pentru „Programul-cadru pentru cercetare și inovare (2014-2020) – Orizont 2020” și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1906/2006 (JO L 347, 20.12.2013, p. 81).

²³ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

²⁴ Decizia 96/282/Euratom a Comisiei din 10 aprilie 1996 privind reorganizarea Centrului comun de cercetare (JO L 107, 30.4.1996, p. 12).

Articolul 1

Instituire

Prezentul regulament instituie Programul pentru cercetare și formare al Comunității Europene a Energiei Atomice pentru perioada 1 ianuarie 2019 - 31 decembrie 2020 (denumit în continuare „programul Euratom”) și stabilește normele de participare la programul respectiv, inclusiv în ceea ce privește participarea la programele organismelor de finanțare care gestionează fondurile alocate în conformitate cu prezentul regulament și la activitățile desfășurate în comun în temeiul prezentului regulament și al Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020 (denumit în continuare „Programul-cadru Orizont 2020”), instituit prin Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

- (a) „activități de cercetare și inovare” înseamnă întregul spectru al activităților de cercetare, dezvoltare tehnologică, demonstrație și inovare, inclusiv promovarea cooperării cu țări terțe și cu organizații internaționale, diseminarea și optimizarea rezultatelor, precum și stimularea formării și a mobilității cercetătorilor în cadrul Comunității Europene a Energiei Atomice (denumită în continuare „Comunitatea”);
- (b) „acțiuni directe” înseamnă activitățile de cercetare și inovare desfășurate de Comisie prin intermediul Centrului său Comun de Cercetare (denumit în continuare „JRC”);
- (c) „acțiuni indirecte” înseamnă activitățile de cercetare și inovare pentru care Uniunea sau Comunitatea (denumite în continuare „Uniunea”) asigură asistență financiară și care sunt întreprinse de către participanți;
- (d) „parteneriat public-privat” înseamnă un parteneriat în cadrul căruia parteneri din sectorul privat, Comunitatea și, dacă este cazul, alți parteneri, precum organismele din sectorul public, se angajează să sprijine în comun elaborarea și implementarea unui program sau a unor activități de cercetare și inovare;
- (e) „parteneriat public-public” înseamnă un parteneriat în cadrul căruia organisme din sectorul public sau organisme cu misiune de serviciu public la nivel local, regional, național sau internațional se angajează împreună cu Comunitatea să sprijine în comun elaborarea și implementarea unui program sau a unor activități de cercetare și inovare.

Articolul 3

Obiective

1. Obiectivul general al programului Euratom este de a desfășura activități de cercetare și formare în domeniul nuclear, cu accent pe îmbunătățirea continuă a securității nucleare, a siguranței nucleare și a radioprotecției, și în special de a contribui potențial la decarbonizarea pe termen lung a sistemului energetic, în condiții de siguranță, eficiență și securitate. Obiectivul general este pus în aplicare prin

activitățile specificate în anexa I sub formă de acțiuni directe și indirecte, care urmăresc obiectivele specifice stabilite la alineatele (2) și (3) din prezentul articol.

2. Acțiunile indirecte din cadrul programului Euratom au următoarele obiective specifice:

- (a) să sprijine securitatea sistemelor nucleare;
- (b) să contribuie la dezvoltarea unor soluții sigure pe termen mai lung pentru gestionarea deșeurilor nucleare finale, inclusiv depozitarea geologică finală, precum și separarea și transmutarea acestora;
- (c) să sprijine dezvoltarea și sustenabilitatea expertizei și excelenței în sectorul nuclear la nivelul Uniunii;
- (d) să sprijine radioprotecția și dezvoltarea de aplicații medicale ale radiațiilor, inclusiv, printre altele, furnizarea și utilizarea în condiții de siguranță și de securitate a radioizotopilor;
- (e) să realizeze progrese în direcția demonstrării fezabilității fuziunii ca sursă de energie prin exploatarea instalațiilor de fuziune existente și viitoare;
- (f) să pună bazele viitoarelor centrale de fuziune nucleară prin dezvoltarea de materiale, de tehnologii și de modele conceptuale;
- (g) să promoveze inovarea și competitivitatea industrială;
- (h) să asigure disponibilitatea și utilizarea infrastructurilor de cercetare de importanță paneuropeană.

3. Acțiunile directe din cadrul programului Euratom au următoarele obiective specifice:

- (a) să îmbunătățească securitatea nucleară, inclusiv: securitatea reactoarelor și a combustibililor nucleari, gestionarea deșeurilor, inclusiv depozitarea geologică finală, precum și separarea și transmutarea acestora; dezafectarea și pregătirea pentru situații de urgență;
- (b) să îmbunătățească siguranța nucleară, inclusiv: garanțiile nucleare, neproliferarea, combaterea traficului ilegal și criminalistica nucleară;
- (c) să stimuleze excelența științifică în domeniul nuclear în scopul standardizării;
- (d) să promoveze gestionarea cunoștințelor, educația și formarea;
- (e) să sprijine politica Uniunii în materie de securitate și siguranță nucleară.

Orice nouă atribuire de activitate către JRC este analizată de Consiliul de administrație al JRC pentru a se verifica coerența sa cu activitățile existente în statele membre.

4. Programul Euratom este implementat astfel încât să se asigure că prioritățile și activitățile sprijinite sunt relevante pentru evoluția necesităților și țin seama de caracterul evolutiv al științei, al tehnologiei, al inovării, al elaborării politicilor, al piețelor și al societății, în scopul optimizării resurselor umane și financiare și al evitării duplicării eforturilor în domeniul cercetării și al dezvoltării nucleare din Uniune.

5. În cadrul obiectivelor specifice menționate la alineatele (2) și (3), se pot lua în considerare necesități noi și neprevăzute care apar pe parcursul perioadei de implementare a programului Euratom. În cazuri justificate corespunzător, acestea pot

include reacții la oportunități, crize și amenințări emergente, la necesitățile legate de dezvoltarea de noi politici ale Uniunii, precum și la testarea acțiunilor pentru care se prevede sprijin în cadrul programelor viitoare.

Articolul 4

Buget

1. Pachetul financiar pentru implementarea programului Euratom este de 770 220 000 EUR. Această sumă se distribuie după cum urmează:
 - (a) acțiuni indirecte pentru programul de cercetare și dezvoltare în domeniul fuziunii, 349 834 000 EUR;
 - (b) acțiuni indirecte în domeniul fisiunii nucleare, al securității nucleare și al radioprotecției, 151 579 000 EUR;
 - (c) acțiuni directe, 268 807 000 EUR.

Pentru implementarea acțiunilor indirecte din cadrul programului Euratom, cheltuielile administrative ale Comisiei se ridică, în medie, la maximum 6 % pe durata programului Euratom.
2. Pachetul financiar al programului Euratom poate acoperi cheltuieli legate de activitățile de pregătire, monitorizare, control, audit și evaluare care sunt necesare pentru gestionarea programului respectiv și pentru îndeplinirea obiectivelor acestuia, în special studii și reuniuni ale experților, în măsura în care acestea sunt legate de obiectivele generale ale prezentului regulament, precum și cheltuieli legate de rețelele informatice specializate în schimbul și prelucrarea de informații, împreună cu toate celelalte cheltuieli legate de asistența tehnică și administrativă efectuate de Comisie pentru gestionarea programului Euratom. Cheltuielile pentru acțiuni continue și repetitive, precum controlul, auditul și rețelele informatice, vor fi acoperite în limitele cheltuielilor administrative ale Comisiei menționate la alineatul (1).
3. Dacă este necesar și justificat în mod corespunzător, creditele pot fi incluse în bugetul aferent perioadei de după 2020 pentru a acoperi cheltuieli legate de asistența tehnică și administrativă, astfel încât să se permită gestionarea acțiunilor nefinalizate până la 31 decembrie 2020.
4. Atunci când acțiunile directe contribuie la inițiative instituite de entitățile cărora Comisia le-a încredințat sarcini de implementare în conformitate cu articolul 6 alineatul (2) și cu articolul 15, această contribuție nu se consideră ca făcând parte din contribuția financiară alocată inițiativelor respective.
5. Angajamentele bugetare pot fi împărțite în tranșe anuale. În fiecare an, Comisia angajează tranșele anuale ținând cont de evoluția acțiunilor care beneficiază de sprijin financiar, de necesitățile estimate, precum și de bugetul disponibil.

Articolul 5

Asocierea țărilor terțe

1. Programul Euratom este deschis pentru asocierea:

- (a) țărilor aderente și a țărilor candidate și potențial candidate, în conformitate cu principiile, termenii și condițiile generale de participare a acestor țări la programele Uniunii, stabilite prin acordurile-cadru corespunzătoare și prin decizii ale consiliilor de asociere sau prin acorduri similare;
 - (b) țărilor membre ale Asociației Europene a Liberului Schimb (AELS) ori a țărilor sau teritoriilor care fac obiectul politicii europene de vecinătate și care îndeplinesc toate criteriile următoare:
 - (i) o bună capacitate în domeniile științei, tehnologiei și inovării;
 - (ii) un bilanț anterior pozitiv de participare la programele de cercetare și inovare ale Uniunii;
 - (iii) un tratament corect și echitabil al drepturilor de proprietate intelectuală;
 - (c) țărilor sau teritoriilor asociate la Al șaptelea program-cadru al Euratom sau la Programul pentru cercetare și formare al Euratom pentru perioada 2014-2018.
2. Termenii și condițiile specifice privind participarea țărilor asociate la programul Euratom, inclusiv contribuția financiară, pe baza produsului intern brut al țării asociate, sunt stabilite prin acorduri internaționale între Uniune și țările asociate.

TITLUL II PUNERE ÎN APLICARE

CAPITOLUL I **Implementare, gestionare și forme ale sprijinului**

Articolul 6 **Gestionare și forme ale sprijinului din partea Comunității**

1. Programul Euratom este implementat prin acțiuni indirecte, utilizându-se una sau mai multe dintre formele de finanțare prevăzute în Regulamentul financiar, în special granturi, premii, achiziții și instrumente financiare. De asemenea, sprijinul din partea Comunității constă în acțiuni directe sub forma activităților de cercetare și inovare desfășurate de JRC.
2. Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 10 din tratat, Comisia poate încredința o parte din implementarea programului Euratom organismelor de finanțare menționate la articolul 58 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul financiar.
Totodată, Comisia poate încredința implementarea acțiunilor indirecte din cadrul Programului Euratom unor organisme create în temeiul Programului-cadru Orizont 2020 sau menționate în acesta.
3. Comisia adoptă, prin intermediul unor acte de punere în aplicare, în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 12 alineatul (3), decizia de aprobare a finanțării acțiunilor indirecte.

Articolul 7 **Norme de participare și de diseminare a rezultatelor cercetării**

1. Sub rezerva alineatelor (2) și (3) din prezentul articol, participarea oricărei entități juridice la acțiunile indirecte desfășurate în cadrul programului Euratom este

reglementată de normele stabilite în Regulamentul (UE) nr. 1290/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.

2. În scopuri legate de implementarea programului Euratom, „normele de securitate” menționate la articolul 43 alineatul (2) primul paragraf din Regulamentul (UE) nr. 1290/2013 includ interesele de apărare ale statelor membre, în sensul articolului 24 din tratat.

Prin derogare de la dispozițiile articolului 44 alineatul (3) primul paragraf din Regulamentul (UE) nr. 1290/2013, în ceea ce privește rezultatele generate de participanții care au primit o contribuție financiară din partea Comunității, Comisia sau organismul de finanțare poate obiecta față de transferul de proprietate sau de acordarea unei licențe exclusive sau neexclusive către terți stabiliți într-o țară terță care nu este asociată la programul Euratom, în cazul în care consideră că transferul sau acordarea de licență nu este în conformitate cu interesul dezvoltării competitivității economiei Uniunii sau nu corespunde unor principii etice sau considerente de securitate. „Considerentele de securitate” includ interesele de apărare ale statelor membre, în sensul articolului 24 din tratat.

Prin derogare de la dispozițiile articolului 49 alineatul (1) primul paragraf din Regulamentul (UE) nr. 1290/2013, în scopul elaborării, al implementării și al monitorizării politicilor și programelor Comunității sau a obligațiilor asumate în cadrul cooperării internaționale cu țări terțe și cu organizații internaționale, Comunitatea și întreprinderile comune ale acesteia beneficiază de drepturi de acces la rezultatele unui participant care a primit o contribuție financiară din partea Comunității. Astfel de drepturi de acces includ dreptul de a autoriza terți să utilizeze rezultatele în cadrul unor achiziții publice și dreptul de a acorda sublicențe, sunt limitate la utilizarea necomercială și neconcurențială și se acordă cu scutire de redevențe.

3. Fondul de garantare pentru participanți instituit în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1290/2013 acoperă riscul asociat cu nerecuperarea sumelor datorate de participanți în cadrul acțiunilor finanțate prin intermediul unor granturi acordate de Comisie sau de organisme de finanțare în temeiul prezentului regulament.

Articolul 8 **Activități orizontale**

1. În scopul realizării obiectivelor programului Euratom și al abordării provocărilor comune programului Euratom și Programului-cadru Orizont 2020, activitățile orizontale din cadrul acțiunilor indirecte stabilite în anexa I și/sau cele de implementare a programului specific de punere în aplicare a Programului-cadru Orizont 2020, instituit prin Decizia 2013/743/UE a Consiliului²⁵, pot beneficia de contribuție financiară din partea Uniunii.
2. Contribuția financiară menționată la alineatul (1) din prezentul articol se poate compune din contribuțiile financiare destinate acțiunilor indirecte prevăzute la articolul 4 din prezentul regulament și la articolul 6 din Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 și poate fi pusă în aplicare printr-o schemă unică de finanțare.

²⁵ Decizia 2013/743/UE a Consiliului din 3 decembrie 2013 de instituire a programului specific de punere în aplicare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare (2014-2020) – Orizont 2020.

Articolul 9 **Egalitatea de gen**

Programul Euratom asigură promovarea efectivă a egalității de gen și a dimensiunii de gen în conținutul cercetării și al inovării.

Articolul 10 **Principii etice**

1. Toate activitățile de cercetare și inovare desfășurate în temeiul programului Euratom respectă principiile etice și legislația relevantă la nivel național, la nivelul Uniunii și la nivel internațional, inclusiv Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și Convenția europeană a drepturilor omului și protocoalele sale adiționale.

Se acordă o atenție deosebită principiului proporționalității, dreptului la viața privată, dreptului la protecția datelor cu caracter personal, dreptului la integritatea fizică și mentală a persoanei, dreptului la nediscriminare și necesității de a asigura niveluri ridicate de protecție a sănătății umane.

2. Activitățile de cercetare și inovare desfășurate în cadrul programului Euratom se concentrează exclusiv asupra aplicațiilor civile.

Articolul 11 **Programe de lucru**

1. Comisia adoptă, prin acte de punere în aplicare, în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 12 alineatul (3), programe de lucru pentru implementarea acțiunilor indirecte. Programele de lucru permit abordări ascendente (*bottom-up*), care abordează obiectivele în mod inovator.

Programele de lucru stabilesc elementele esențiale pentru implementarea acțiunilor în conformitate cu Regulamentul financiar, inclusiv obiectivele detaliate ale acestora, finanțarea aferentă și un calendar, precum și o abordare multianuală și orientări strategice pentru următorii ani de implementare.

2. Pentru acțiunile directe, Comisia stabilește, în conformitate cu Decizia 96/282/Euratom, un program de lucru multianual, în care se prezintă în mod mai detaliat obiectivele și prioritățile științifice și tehnologice prevăzute în anexa I, precum și un calendar de implementare.

De asemenea, programul de lucru multianual în cauză ia în considerare activitățile de cercetare relevante desfășurate de statele membre, de țările asociate și de organizațiile europene și internaționale. Programul de lucru multianual este actualizat în funcție de necesități.

3. Programele de lucru menționate la alineatele (1) și (2) iau în considerare starea de fapt din domeniul științei, tehnologiei și al inovării la nivel național, la nivelul Uniunii și la nivel internațional, precum și evoluțiile relevante ale politicilor, pieței și societății. Programele de lucru se actualizează în funcție de necesități.
4. Programele de lucru menționate la alineatele (1) și (2) conțin o secțiune care identifică activitățile orizontale, astfel cum sunt menționate la articolul 8.

Articolul 12
Procedura comitetului

1. Comisia este asistată de un comitet. Comitetul respectiv este un comitet în sensul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.
2. Comitetul²⁶ se întrunește în două configurații diferite, care se ocupă cu aspectele programului Euratom legate de fisiune și, respectiv, de fuziune.
3. Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică procedura de examinare în conformitate cu articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.
4. În cazul în care avizul comitetului urmează să fie obținut prin procedură scrisă, această procedură se încheie fără rezultat dacă, în termenul stabilit pentru emiterea avizului, președintele comitetului decide astfel sau o majoritate simplă a membrilor comitetului solicită acest lucru.

Articolul 13
Informarea comitetului

Comisia informează periodic comitetul menționat la articolul 12 cu privire la progresele de ansamblu înregistrate în ceea ce privește implementarea programului Euratom și îi furnizează acestuia, în timp util, informații cu privire la toate acțiunile indirecte propuse sau finanțate în cadrul programului Euratom.

Articolul 14
Consultanță externă și participarea societății

1. Pentru punerea în aplicare a programului Euratom, se iau considerare consultanța și contribuțiile furnizate, dacă este cazul, de:
 - (a) Comitetul Științific și Tehnic al Euratom, în temeiul articolului 134 din tratat;
 - (b) grupuri consultative independente de experți la nivel înalt, instituite de Comisie;
 - (c) structuri de dialog create în temeiul acordurilor internaționale în domeniul științei și tehnologiei;
 - (d) activități orientate spre viitor;
 - (e) consultări publice specifice (inclusiv, dacă este cazul, cu autorități naționale și regionale sau cu părți interesate) și
 - (f) procese transparente și interactive care asigură sprijin pentru o cercetare și o inovare responsabile.
2. De asemenea, se va ține cont pe deplin de agendele de cercetare și inovare stabilite, printre altele, de platformele tehnologice europene, de inițiativele de programare în comun și de parteneriatele europene pentru inovare.

CAPITOLUL II
Domenii specifice de acțiune

²⁶ Pentru a facilita implementarea programului Euratom, pentru fiecare reuniune a comitetului programului, astfel cum este definită în ordinea de zi, Comisia va rambursa, în conformitate cu orientările sale consacrate, cheltuielile pentru un reprezentant pentru fiecare stat membru, precum și pentru un expert/consultant pentru fiecare stat membru, pentru punctele de pe ordinea de zi în privința cărora un stat membru solicită expertiză specifică.

Articolul 15
Întreprinderi mici și mijlocii

Se acordă o atenție deosebită asigurării participării adecvate la programul Euratom a întreprinderilor mici și mijlocii (IMM) și a sectorului privat în general, precum și impactului inovării asupra acestora. Evaluările cantitative și calitative ale participării IMM-urilor sunt efectuate în cadrul măsurilor de evaluare și de monitorizare.

Articolul 16
Parteneriate public-privat și public-public

Pentru atingerea obiectivelor prevăzute la articolul 3, activitățile specifice ale programului Euratom pot fi implementate prin:

- (a) întreprinderi comune instituite în baza capitolului 5 din tratat;
- (b) parteneriate public-public bazate pe schema de finanțare „acțiuni de cofinanțare a programului”;
- (c) parteneriate public-privat contractuale, astfel cum sunt menționate la articolul 25 din Regulamentul (UE) nr. 1291/2013.

Articolul 17
Cooperarea internațională cu țări terțe și cu organizații internaționale

1. Entitățile stabilite în țări terțe și organizațiile internaționale sunt eligibile pentru participarea la acțiunile indirecte ale programului Euratom în condițiile stabilite în Regulamentul (UE) nr. 1290/2013. Excepțiile de la principiul general sunt prevăzute la articolul 7 din prezentul regulament. Programul Euratom promovează cooperarea internațională cu țările terțe și cu organizațiile internaționale în scopul:
 - (a) consolidării excelenței și atractivității Uniunii în domeniul cercetării și inovării, precum și a competitivității sale economice și industriale;
 - (b) abordării eficace a provocărilor societale comune;
 - (c) sprijinirii obiectivelor de politică externă și de dezvoltare ale Uniunii, care completează programele externe și de dezvoltare. Se urmărește realizarea de sinergii cu alte politici ale Uniunii.
2. Acțiunile vizate, având obiectivul de a promova cooperarea cu anumite țări terțe sau grupuri de țări terțe, sunt implementate pe baza unei abordări strategice, precum și a interesului comun, a priorităților comune și a avantajului reciproc, ținându-se seama de capacitățile științifice și tehnologice și de oportunitățile de pe piață, precum și de impactul preconizat.

Este necesar să se încurajeze accesul reciproc la programele derulate în țări terțe. Pentru a valorifica la maximum impactul, se promovează coordonarea și sinergiile cu inițiativele întreprinse de statele membre și de țările asociate. Natura cooperării poate varia în funcție de țările partenere specifice.

Prioritățile în materie de cooperare iau în considerare evoluțiile oportunităților de cooperare cu țările terțe din cadrul politicilor Uniunii și tratamentul corect și echitabil al drepturilor de proprietate intelectuală.

Articolul 18

Informare, comunicare, exploatare și diseminare

1. În contextul implementării programului Euratom, activitățile de diseminare și de comunicare sunt considerate a fi parte integrantă din acțiunile sprijinite de programul Euratom.
2. Activitățile de comunicare pot include:
 - (a) inițiative care vizează sporirea gradului de sensibilizare și facilitarea accesului la finanțare în temeiul programului Euratom, în special pentru regiunile sau tipurile de participanți a căror participare este relativ redusă;
 - (b) asistență specifică acordată proiectelor și consorțiilor, pentru a le oferi acestora acces la competențele necesare pentru optimizarea comunicării, a exploatarei și a diseminării rezultatelor;
 - (c) inițiative de promovare a dialogului și a dezbaterii cu publicul pe teme științifice, tehnologice și de inovare, precum și de valorificare a mijloacelor de comunicare sociale și a altor tehnologii și metodologii inovatoare;
 - (d) comunicarea priorităților politice ale Uniunii, cu condiția ca acestea să fie legate de obiectivele prezentului regulament; în mod special, Comisia furnizează statelor membre informații exhaustive, în timp util.
3. Sub rezerva tratatului și a legislației relevante a Uniunii, activitățile de diseminare pot include:
 - (a) activități care regroupează rezultate dintr-o serie de proiecte, inclusiv proiecte care pot fi finanțate din alte surse, pentru a pune la dispoziție baze de date ușor de utilizat și rapoarte care rezumă constatările esențiale;
 - (b) diseminarea rezultatelor către factorii de decizie, inclusiv organismele de standardizare, pentru a promova utilizarea rezultatelor relevante pentru politici de către organismele corespunzătoare de la nivel internațional, de la nivelul Uniunii, de la nivel național și regional.

CAPITOLUL III

Control

Articolul 19

Control și audit

1. Sistemul de control stabilit pentru punerea în aplicare a prezentului regulament este conceput astfel încât să furnizeze o garanție rezonabilă de realizare a bunei gestionări a riscurilor legate de eficacitatea și eficiența operațiunilor, precum și a legalității și regularității operațiunilor subiacente, luând în considerare caracterul multianual al programelor, precum și natura plăților în cauză.
2. Sistemul de control asigură un echilibru adecvat între încredere și control, ținând cont de costurile administrative și de alte costuri ale controalelor de la toate nivelurile, în special pentru participanți, astfel încât să poată fi atinse obiectivele programului Euratom și să fie atrași în program cei mai competenți cercetători și cele mai inovatoare întreprinderi.
3. Ca parte a sistemului de control, strategia de audit pentru cheltuielile aferente acțiunilor indirecte din cadrul programului Euratom se bazează pe auditul financiar al

unui eșantion reprezentativ de cheltuieli din ansamblul programului. Acest eșantion reprezentativ este completat cu o selecție bazată pe evaluarea riscurilor legate de cheltuieli.

Auditurile cheltuielilor aferente acțiunilor indirecte din cadrul programului Euratom se efectuează în mod coerent, în conformitate cu principiile economiei, eficienței și eficacității, în scopul reducerii la minimum a sarcinii de audit asupra participanților.

Articolul 20

Protecția intereselor financiare ale Uniunii

1. În momentul implementării acțiunilor finanțate în temeiul prezentului regulament, Comisia ia măsurile corespunzătoare pentru a asigura protecția intereselor financiare ale Uniunii prin aplicarea de măsuri preventive împotriva fraudei, a corupției și a oricăror alte activități ilegale, prin controale efective, și, în cazul în care se constată nereguli, prin recuperarea sumelor plătite în mod necuvenit, precum și, dacă este necesar, prin sancțiuni administrative și financiare eficace, proporționale și disuasive.
2. Comisia sau reprezentanții acesteia și Curtea de Conturi au competența de a-i audita, atât pe bază de documente, cât și la fața locului, pe toți beneficiarii de granturi, contractanții și subcontractanții care au primit fonduri din partea Uniunii în temeiul prezentului regulament.
Fără a aduce atingere alineatului (3), auditurile efectuate de Comisie pot fi realizate până la doi ani de la plata finală.
3. Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) poate efectua anchete, inclusiv controale și inspecții la fața locului, în conformitate cu dispozițiile și procedurile prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului²⁷ și în Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului²⁸, cu scopul de a identifica cazurile de fraudă, corupție sau orice altă activitate ilegală care afectează interesele financiare ale Uniunii în legătură cu un acord de grant sau cu o decizie de acordare a unui grant ori în legătură cu un contract finanțat în temeiul programului Euratom.
4. Fără a aduce atingere alineatelor (1), (2) și (3), acordurile de cooperare cu țări terțe și cu organizații internaționale, precum și contractele, acordurile de grant și deciziile de acordare a granturilor rezultate din punerea în aplicare a prezentului regulament conțin dispoziții care împuternicesc în mod expres Comisia, Curtea de Conturi și OLAF să efectueze astfel de audituri și anchete, în limitele competențelor lor respective.

CAPITOLUL IV

Monitorizare și evaluare

²⁷ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 septembrie 2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (Euratom) nr. 1074/1999 al Consiliului (JO L 248, 18.9.2013, p. 1).

²⁸ Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului din 11 noiembrie 1996 privind controalele și inspecțiile la fața locului efectuate de Comisie în scopul protejării intereselor financiare ale Comunităților Europene împotriva fraudei și a altor abateri (JO L 292, 15.11.1996, p. 2).

Articolul 21
Monitorizare

1. Comisia monitorizează anual implementarea programului Euratom, inclusiv progresele înregistrate și rezultatele obținute. Comisia furnizează informații în această privință comitetului menționat la articolul 12.
2. Comisia raportează și pune la dispoziția publicului rezultatele monitorizării menționate la alineatul (1).

Articolul 22
Evaluare

1. Evaluările se efectuează în timp util pentru a putea contribui la procesul de luare a deciziilor.

Până la 31 decembrie 2022, Comisia, asistată de experți independenți selectați pe baza unui proces transparent, efectuează o evaluare ex-post a programului Euratom. Această evaluare vizează fundamentarea, implementarea și realizările, precum și efectele pe termen mai lung și sustenabilitatea măsurilor, urmând să fie luată în considerare la elaborarea unei decizii privind o posibilă reînnoire, modificare sau suspendare a unei măsuri subsecvente.
2. Fără a aduce atingere dispozițiilor alineatului (1), acțiunile directe și indirecte ale programului Euratom sunt supuse unor evaluări separate.
3. Evaluările menționate la alineatele (1) și (2) vizează progresele înregistrate în privința realizării obiectivelor prevăzute la articolul 3, ținând cont de indicatorii de performanță relevanți definiți în anexa II.
4. Atunci când acest lucru este oportun și fezabil, statele membre comunică Comisiei datele și informațiile necesare pentru monitorizarea și evaluarea măsurilor în cauză.
5. Comisia comunică concluziile evaluărilor menționate la alineatele (1) și (2), însoțite de observațiile sale, Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social European.

TITLUL III

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 23
Abrogare și dispoziții tranzitorii

1. Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1314/2013 se abrogă începând cu 1 ianuarie 2019.
2. Fără a aduce atingere alineatului (1), activitățile sau acțiunile care beneficiază de sprijinul financiar al Comunității în temeiul Regulamentului (Euratom) nr. 1314/2013 continuă să facă obiectul normelor aplicabile activităților sau acțiunilor respective până la încetarea, finalizarea sau închiderea lor. Dacă este necesar, orice sarcini rămase neefectuate de către comitetul stabilit în temeiul Regulamentului (Euratom) nr. 1314/2013 sunt preluate de comitetul menționat la articolul 12 din prezentul regulament.
3. Pachetul financiar menționat la articolul 4 poate acoperi, de asemenea, cheltuielile cu asistența tehnică și administrativă necesare pentru asigurarea tranziției între

programul Euratom și măsurile adoptate în temeiul Regulamentului (Euratom) nr. 1314/2013.

4. Prin derogare de la articolul 14 litera (a) din Regulamentul financiar, creditele neutilizate care sunt disponibile la 31 decembrie 2018, rezultate din veniturile alocate externe legate de Regulamentul (Euratom) nr. 1314/2013, se reportează automat și se utilizează pentru programul Euratom.
5. Prin derogare de la articolul 140 alineatul (6) al treilea paragraf din Regulamentul financiar, rambursările anuale generate de un instrument financiar instituit în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1291/2013 și rezultate din neutilizarea fondurilor puse la dispoziție în temeiul prezentului regulament sau al Regulamentului (Euratom) nr. 1314/2013 se alocă programului Euratom sau programului care îi va succeda acestuia.

Articolul 24 **Intrarea în vigoare**

Prezentul regulament intră în vigoare în a treia zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles,

Pentru Consiliu
Președintele

FIȘĂ FINANCIARĂ LEGISLATIVĂ

1. CADRUL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

- 1.1. Denumirea propunerii/inițiativei
- 1.2. Domeniul (domeniile) de politică în cauză în structura ABM/ABB
- 1.3. Tipul propunerii/inițiativei
- 1.4. Obiectiv(e)
- 1.5. Motivele propunerii/inițiativei
- 1.6. Durata și impactul financiar
- 1.7. Modul (modurile) de gestiune preconizat(e)

2. MĂSURI DE GESTIONARE

- 2.1. Dispoziții în materie de monitorizare și de raportare
- 2.2. Sistemul de gestiune și de control
- 2.3. Măsuri de prevenire a fraudelor și a neregulilor

3. IMPACTUL FINANCIAR ESTIMAT AL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

- 3.1. Rubrica (rubricile) din cadrul financiar multianual și linia (liniile) bugetară (bugetare) de cheltuieli afectată (afectate)
- 3.2. Impactul estimat asupra cheltuielilor
 - 3.2.1. *Sinteza impactului estimat asupra cheltuielilor*
 - 3.2.2. *Impactul estimat asupra creditelor operaționale*
 - 3.2.3. *Impactul estimat asupra creditelor cu caracter administrativ*
 - 3.2.4. *Compatibilitatea cu actualul cadru financiar multianual*
 - 3.2.5. *Contribuția terților*
- 3.3. Impactul estimat asupra veniturilor

FIȘĂ FINANCIARĂ LEGISLATIVĂ

1. CADRUL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

1.1. Denumirea propunerii/inițiativei

Regulament al Consiliului privind Programul pentru cercetare și formare al Comunității Europene a Energiei Atomice (2019-2020), de completare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020

1.2. Domeniul (domeniile) de politică vizat(e)

- 08 Cercetare și inovare
- 10 Centrul Comun de Cercetare

1.3. Tipul propunerii/inițiativei

- ☐ Propunerea/inițiativa se referă la o **acțiune nouă**.
- ☐ Propunerea/inițiativa se referă la o **acțiune nouă ca urmare a unui proiect-pilot/a unei acțiuni pregătitoare**²⁹
- ☒ Propunerea/inițiativa se referă la **prelungirea unei acțiuni existente**
- ☐ Propunerea/inițiativa se referă la o **acțiune reorientată către o acțiune nouă**

1.4. Obiectiv(e)

1.4.1. Obiectiv(e) strategic(e) multianual(e) al(e) Comisiei vizat(e) de propunere/inițiativă

Programul Euratom consolidează cadrul de cercetare și inovare în domeniul nuclear și coordonează eforturile statelor membre în domeniul cercetării, evitându-se astfel duplicarea eforturilor, menținându-se masa critică în domenii-cheie și asigurându-se utilizarea optimă a finanțării publice. Obiectivele tehnice ale programului Euratom sunt îmbunătățirea securității nucleare, a siguranței nucleare și a radioprotecției și contribuția la decarbonizarea pe termen lung a sistemului energetic, în condiții de siguranță, eficiență și securitate. Programul va contribui la inițiativa emblematică „O Uniune a inovării” prin sprijinirea unor activități de cercetare relevante pentru politici, precomerciale și orizontale în domeniul nuclear, precum și prin facilitarea procesului de transfer al cunoștințelor și tehnologiei între mediul academic, industrie și autoritățile publice. Prin punerea accentului pe formare în toate activitățile sale, prin încurajarea competitivității în industria nucleară actuală și prin crearea unui nou sector tehnologic de vârf, în special pentru energia de fuziune, programul Euratom va conduce la creștere economică și la crearea de noi locuri de muncă într-o gamă largă de discipline.

1.4.2. Obiectivele specifice ale acțiunilor indirecte

Obiective specifice:

Obiectivul specific nr.1 – Sprijinirea siguranței sistemelor nucleare

Obiectivul specific nr. 2 – Contribuția la dezvoltarea unor soluții sigure pe termen mai lung pentru gestionarea deșeurilor nucleare finale, inclusiv depozitarea geologică finală, precum și separarea și transmutarea

²⁹

Astfel cum sunt menționate la articolul 54 alineatul (2) litera (a) sau (b) din Regulamentul financiar.

Obiectivul specific nr. 3 – Sprijinirea dezvoltării și a sustenabilității expertizei și a excelenței în sectorul nuclear la nivelul Uniunii

Obiectivul specific nr. 4 – Sprijinirea radioprotecției și a dezvoltării de aplicații medicale ale radiațiilor, inclusiv, printre altele, furnizarea și utilizarea în condiții de siguranță și de securitate a radioizotopilor

Obiectivul specific nr. 5 – Realizarea de progrese în direcția demonstrării fezabilității fuziunii ca sursă de energie prin exploatarea instalațiilor de fuziune existente și viitoare

Obiectivul specific nr. 6 – Punerea bazelor viitoarelor centrale de fuziune nucleară prin dezvoltarea de materiale, de tehnologii și de modele conceptuale

Obiectivul specific nr. 7 – Promovarea inovării și a competitivității industriale

Obiectivul specific nr. 8 – Asigurarea disponibilității și a utilizării infrastructurilor de cercetare de importanță paneuropeană

1.4.3. *Obiectivele specifice ale acțiunilor directe*

Obiective specifice

Obiectivul specific nr. 1 – Îmbunătățirea securității nucleare, inclusiv securitatea combustibilului și a reactoarelor, gestionarea deșeurilor și dezafectarea, precum și pregătirea pentru situații de urgență

Obiectivul specific nr. 2 – Îmbunătățirea securității nucleare, inclusiv garanțiile nucleare, neproliferarea, combaterea traficului ilegal și criminalistica nucleară

Obiectivul specific nr. 3 – Sporirea excelenței științifice în scopul standardizării

Obiectivul specific nr. 4 – Promovarea gestionării cunoștințelor, a educației și a formării

Obiectivul specific nr. 5 – Sprijinirea politicii Uniunii în domeniul securității și al siguranței nucleare, precum și a dezvoltării legislației conexe a Uniunii.

1.4.4. *Rezultatul (rezultatele) și impactul preconizate*

A se preciza efectele pe care propunerea/inițiativa ar trebui să le aibă asupra beneficiarilor vizați/grupurilor vizate.

1) Efectele preconizate ale programului Euratom sunt îmbunătățirea exploatarei în condiții de siguranță a centralelor nucleare, realizarea de noi progrese semnificative în direcția implementării în condiții de siguranță a depozitării geologice a deșeurilor nucleare de înaltă radioactivitate și cu o durată de viață lungă, precum și asigurarea unei reglementări mai robuste a practicilor industriale și medicale care presupun utilizarea radiațiilor ionizante.

2) Programul Euratom va duce la consolidarea siguranței nucleare prin cercetarea în domeniul garanțiilor nucleare și prin implementarea unor tehnologii avansate de verificare și de detecție în ceea ce privește atât materialele nucleare, cât și ciclul combustibilului nuclear. Programul include capacități de criminalistică nucleară menite să sprijine statele membre în ansamblu.

3) Programul Euratom va contribui la dezvoltarea în Uniune a competențelor și a expertizei în domeniul nuclear prin acțiuni de cercetare, de formare și de mobilitate, precum și prin îmbunătățirea accesului la instalațiile de cercetare și a utilizării acestora.

4) Prin sprijinirea cercetării în domeniul fuziunii, programul Euratom va dezvolta tehnologii relevante și va califica materiale necesare pentru o centrală nucleară demonstrativă.

1.4.5. Indicatori de rezultat și de impact

A se preciza indicatorii care permit monitorizarea punerii în aplicare a propunerii/inițiativei.

În secțiunea următoare se specifică, pentru obiectivele specifice ale programului Euratom, un număr limitat de indicatori-cheie pentru evaluarea rezultatelor și a impactului.

Indicatori pentru acțiuni indirecte:

1) Sprijinirea securității sistemelor nucleare

Indicator: numărul de proiecte (acțiuni de cercetare în comun și/sau coordonate) care pot conduce la o îmbunătățire demonstrabilă a practicilor de securitate nucleară din Europa

Actual: 21 (2017); Vizat: 33 (2020)

2) Contribuția la dezvoltarea unor soluții sigure pe termen mai lung pentru gestionarea deșeurilor nucleare finale, inclusiv depozitarea geologică finală, precum și separarea și transmutarea

Indicator: numărul de proiecte care contribuie la dezvoltarea de soluții sigure pe termen lung pentru gestionarea deșeurilor nucleare finale

Actual: 10 (2017); Vizat: 11 (2020),

3) Sprijinirea dezvoltării și sustenabilității expertizei și excelenței în sectorul nuclear la nivelul Uniunii

Indicator: numărul de doctoranzi, de cercetători postdoctorali, de stagiați și de bursieri sprijiniți de Euratom

Actual: 745 (2017); Vizat: 1000 (total pentru perioada 2014 - 2020)

4) Sprijinirea radioprotecției și a dezvoltării de aplicații medicale ale radiațiilor, inclusiv, printre altele, a furnizării și utilizării în condiții de siguranță și de securitate a radioizotopilor

Indicator: numărul de proiecte care pot avea un impact demonstrabil asupra practicilor de reglementare în ceea ce privește radioprotecția

Actual: 2 (2017); Vizat: 3 (2020)

5) Realizarea de progrese în direcția demonstrării fezabilității fuziunii ca sursă de energie prin exploatarea instalațiilor de fuziune existente și viitoare

Indicator: numărul de articole publicate în reviste cu un impact ridicat

Actual: aproximativ 350 (2016); Vizat: 350 (2020).

6) Punerea bazelor viitoarelor centrale de fuziune nucleară prin dezvoltarea de materiale,

de tehnologii și de modele conceptuale

Indicator: procentul din etapele prezentate în foaia de parcurs privind fuziunea, stabilite pentru perioada 2014 - 2020, care a fost realizat de programul Euratom

Actual: 28 % (2015); Vizat: 90 % (2020)

7) Promovarea inovării și a competitivității industriale

Indicator: numărul de întreprinderi de tip *spin-off* rezultate din cercetarea în domeniul fuziunii în cadrul programului Euratom

Actual: 3 (2015); Vizat: 12 (2020)

Indicator: numărul de cereri de brevete depuse de laboratoarele europene de fuziune

Actual: 2 brevete noi pe an (2015); Vizat: 8 (2020);

8) Asigurarea disponibilității și a utilizării infrastructurilor de cercetare de importanță paneuropeană

Indicator: numărul de cercetători care utilizează infrastructurile de cercetare prin intermediul sprijinului pentru mobilitate și acces acordat de Euratom (pe an)

Actual: 958 (2015); Vizat: 1000 (2020)

Indicatori pentru acțiunile directe:

1) Îmbunătățirea securității nucleare, inclusiv: securitatea combustibilului și a reactoarelor, gestionarea deșeurilor și dezafectarea, precum și pregătirea pentru situații de urgență.

- **Indicator privind sprijinul acordat de JRC în materie de politici – numărul de cazuri de efecte specifice tangibile asupra politicilor Uniunii rezultate din sprijinul tehnic și științific în materie de politici furnizat de JRC.** Acest indicator contabilizează cazurile în care sprijinul JRC devine parte integrantă a politicilor europene sau chiar baza acestora, mai precis cazurile în care activitatea JRC a contribuit la întemeierea priorităților Comisiei pe o bază solidă și fiabilă de cunoștințe științifice. Efectele sunt identificate în cadrul exercițiului anual de evaluare al JRC, realizat de un grup de experți interni, pe baza unei metodologii de evaluare certificate de ISO:

Actual 15 (2016); Vizat 15 pe an (2019 - 2020)

- **Indicator privind productivitatea științifică a JRC – numărul de publicații evaluate *inter pares*.** Acest indicator contabilizează articolele evaluate *inter pares*, publicate în cursul unui an dat în (i) reviste, ale căror titluri sunt enumerate în *Thomson-Reuters Science Citation Index Expanded (SCI-e)* și/sau în *Social Science Citation Index (SSCI)*. Acest indicator arată frecvența cu care JRC publică rezultatelor activităților sale de cercetare:

Actual 45 (2016); Vizat 50 pe an (2019 - 2020)

2) Îmbunătățirea siguranței nucleare, inclusiv: garanțiile nucleare, neproliferarea, combaterea traficului ilegal și criminalistica nucleară.

- Indicator privind sprijinul acordat de JRC politicilor: Actual 19 (2016); Vizat 22 (2019 - 2020)

- Indicator privind productivitatea științifică a JRC: Actual 21 (2016); Vizat 22 (2019 - 2020)

3) Sporirea excelenței științifice în domeniul nuclear în scopul standardizării.

- Indicator privind sprijinul acordat de JRC politicilor: Actual 6 (2016); Vizat 12 (2019 - 2020)
 - Indicator privind productivitatea științifică a JRC: Actual 50 (2016); Vizat 55 (2019 - 2020)
- 4) Promovarea gestionării cunoștințelor, a educației și a formării.
- Indicator privind sprijinul acordat de JRC politicilor: Actual 9 (2016); Vizat 10 (2019 - 2020)
 - Indicator privind productivitatea științifică a JRC: Actual 15 (2016); Vizat 18 (2019 - 2020)
- 5) Sprijinirea politicii Uniunii în domeniul securității și siguranței nucleare, precum și a dezvoltării legislației conexe a Uniunii.
- Indicator privind sprijinul acordat de JRC politicilor: Actual 13 (2016); Vizat 18 (2019 - 2020)
 - Indicator privind productivitatea științifică a JRC: Actual 7 (2016); Vizat 7 (2019 - 2020)

1.5. Motivele propunerii/inițiativei

1.5.1. Cerință (cerințe) de îndeplinit pe termen scurt sau lung

Accentul pus de programul privind fiziunea asupra aspectelor legate de securitate abordează provocări societale majore în ceea ce privește utilizarea actualei tehnologii din domeniul nuclear, precum securitatea operațională a centralelor nucleare și eliminarea în condiții de siguranță a celor mai periculoase forme de deșeuri radioactive (deșeurile de activitate înaltă și combustibilul nuclear uzat).

Cercetarea în domeniul fuziunii poate avea un impact numai pe termen mai lung, dar energia și schimbările climatice reprezintă priorități ale agendei politice; ca potențială sursă de energie electrică cu emisii scăzute de dioxid de carbon, sigură și la sarcină de bază, fuziunea și cercetarea în acest domeniu sunt evident importante în acest context.

1.5.2. Valoarea adăugată a implicării Uniunii (aceasta poate rezulta din diferiți factori, precum câștigurile de coordonare, securitatea juridică, o mai mare eficacitate sau complementarități). În sensul prezentului punct, „valoarea adăugată a implicării Uniunii” reprezintă valoarea rezultată din intervenția Uniunii, care este suplimentară față de valoarea care ar fi fost altfel creată numai de statele membre.

Un element esențial al valorii adăugate a programului Euratom îl constituie capacitatea de a mobiliza o rezervă mai vastă de excelență, competențe și multidisciplinaritate în domeniul cercetării nucleare decât este posibil la nivelul statelor membre individuale. Programul Euratom permite, de asemenea, o abordare paneuropeană privind îmbunătățirea, prin cooperare în materie de cercetare și de inovare, a securității nucleare și a radioprotecției în toate sectoarele de aplicare, completând astfel directivele Euratom privind securitatea nucleară, gestionarea deșeurilor radioactive și standardele de siguranță de bază. Aceasta presupune realizarea, în toate sectoarele, a unor progrese științifice și tehnologice demonstrabile care nu ar fi fost posibile în absența unei abordări colaborative la nivel paneuropean. În sectoare precum educația și formarea, utilizarea infrastructurilor de cercetare și cooperarea internațională, programul Euratom permite, de asemenea, o coordonare

mult mai vastă, la nivelul întregii Europe. Acest lucru este avantajos mai ales pentru statele membre mai mici, în special pentru cele cu programe nucleare, care pot beneficia de economii de scară rezultate din punerea în comun a resurselor la nivel european. În contextul mai larg al sectorului energetic, în care dimensiunea europeană este promovată de uniunea energetică, programul Euratom joacă, de asemenea, un rol important în cadrul „pilonului cercetare, inovare și competitivitate”, în special ca parte a activităților din cadrul Planului SET.

1.5.3. *Învățămintele desprinse din experiențe anterioare similare*

Programul pentru cercetare și formare al Euratom se bazează pe experiența acumulată în cursul derulării programelor Euratom anterioare. În decursul unei perioade de mai multe decenii, programele Euratom:

- au reușit să atragă cei mai buni cercetători și cele mai bune institute din domeniul nuclear din Europa;

- au adus o contribuție majoră la baza europeană de cunoștințe din domeniul nuclear și au avut un impact important asupra creării de rețele și asupra cooperării, cu un efect de restructurare semnificativ asupra cercetării europene în domeniul nuclear.

În afară de succese, trecutul oferă și învățăminte importante:

- cercetarea, inovarea și educația ar trebui abordate într-un mod mai coordonat, pentru a se asigura relevanța activităților și sinergia reciprocă cu programele naționale;

- rezultatele cercetării ar trebui să fie mai larg difuzate și mai bine valorificate prin noi produse, procese și servicii;

- logica intervenției ar trebui să fie mai bine orientată, mai concretă, mai detaliată și mai transparentă;

- impactul preconizat ar trebui avut în vedere în cadrul procesului de planificare a proiectelor;

- este necesar să se consolideze monitorizarea și evaluarea în etapa execuției.

În recomandările privind acțiunile directe din rapoartele de evaluare recente, se constată că JRC poate:

- să promoveze o integrare mai puternică a producției de cunoștințe din Uniune;

- să introducă analize de impact și studii privind costurile și beneficiile anumitor activități, ca parte a noului program al JRC;

- să îmbunătățească gestionarea cunoștințelor, permițând transferul de cunoștințe și de competențe în UE și la nivel mondial;

- să își consolideze activitățile de educație și de formare, punându-și experiența și infrastructura la dispoziția noii generații de savanți în domeniul nuclear;

- să creeze o mai mare sinergie între activitățile sale nucleare și cele nenucleare, exploatând potențialul de transfer de cunoștințe care există în anumite sectoare.

1.5.4. *Compatibilitatea și posibila sinergie cu alte instrumente corespunzătoare*

Programul Euratom (2019 - 2020) contribuie la atingerea obiectivelor prezentate în Programul-cadru pentru cercetare și inovare (2014-2020) „Orizont 2020”. În consecință, prin intermediul unor acțiuni orizontale, pot fi create legături și interfețe

adecvate între programul Euratom și Programul-cadru „Orizont 2020”. Programul contribuie la punerea în aplicare a capitolului 7 din Tratatul Euratom, referitor la sistemul de garanții nucleare al UE. El contribuie, de asemenea, la programele și strategiile de securitate ale UE.

1.6. Durata și impactul financiar

☒ Propunere/inițiativă pe **durată determinată**

– ☐ Propunere/inițiativă în vigoare din 1.1.2019 până la 31.12.2020

– ☐ Impact financiar din 2019 până în 2026

☐ Propunere/inițiativă pe **durată nedeterminată**

– punere în aplicare cu o perioadă de creștere în intensitate din AAAA până în AAAA,

– urmată de o perioadă de funcționare în regim de croazieră.

1.7. Modul (modurile) de gestiune preconizat(e)³⁰

☒ **Gestiune directă** asigurată de Comisie

– ☒ prin intermediul serviciilor sale, inclusiv al personalului din delegațiile Uniunii;

– ☐ prin intermediul agențiilor executive;

☒ **Gestiune partajată** cu statele membre

☐ **Gestiune indirectă** cu delegarea sarcinilor de execuție bugetară:

– ☐ țărilor terțe sau organismelor pe care le-au desemnat acestea;

– ☐ organizațiilor internaționale și agențiilor acestora (a se preciza);

– ☐ BEI și Fondului european de investiții;

– ☐ organismelor menționate la articolele 208 și 209 din Regulamentul financiar;

– ☐ organismelor de drept public;

– ☐ organismelor de drept privat cu misiune de serviciu public, cu condiția să prezinte garanții financiare adecvate;

– ☐ organismelor de drept privat dintr-un stat membru care sunt responsabile cu punerea în aplicare a unui parteneriat public-privat și care prezintă garanții financiare adecvate;

– ☐ persoanelor cărora li se încredințează executarea unor acțiuni specifice în cadrul PESC, în temeiul titlului V din TUE, identificate în actul de bază relevant.

– *Dacă se indică mai multe moduri de gestiune, a se furniza detalii suplimentare în secțiunea „Observații”.*

Observații

Gestiunea programului se va face prin intermediul serviciilor Comisiei

³⁰ Explicațiile privind modurile de gestiune, precum și trimerile la Regulamentul financiar sunt disponibile pe site-ul BudgWeb:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. MĂSURI DE GESTIUNE

2.1. Dispoziții în materie de monitorizare și de raportare

A se preciza frecvența și condițiile aferente acestor dispoziții.

Performanța programului este monitorizată anual prin intermediul unui set de indicatori-cheie de performanță. Activitățile de cercetare și de formare sunt, de asemenea, prezentate în rapoartele anuale elaborate de DG RTD și de JRC. Proiectele individuale sunt supuse unei evaluări obligatorii la jumătatea perioadei.

2.2. Sistemul de gestiune și de control

2.2.1. Riscul (riscurile) identificat(e)

Comisia acceptă necesitatea clară de a gestiona bugetul în mod eficient și eficace și de a preveni fraudă și risipa. Obiectivul final al Comisiei rămâne acela de a atinge o rată de eroare reziduală mai mică de 2% din totalul cheltuielilor pe durata de viață a programului și, în acest scop, Comisia a introdus o serie de măsuri de simplificare. Cu toate acestea, este necesar să se ia în considerare și alte obiective, cum ar fi atractivitatea și succesul politicii de cercetare a Uniunii, competitivitatea pe plan internațional, excelența științifică și în special costurile aferente controalelor (a se vedea punctul 2.2.2). Comisia ia act de avizul Parlamentului European (descărcarea de gestiune 2014), conform căruia [PE] „rămâne convins că Comisia trebuie să depună în continuare eforturi pentru a obține un echilibru acceptabil între atractivitatea programelor pentru participanți și nevoia legitimă de responsabilitate și control financiar”. Punând în balanță aceste elemente, se propune ca direcțiile generale însărcinate cu execuția bugetului pentru cercetare și inovare să stabilească un sistem de control intern eficient din punctul de vedere al costurilor, care să ofere o asigurare rezonabilă că riscul de eroare în decursul perioadei multianuale de cheltuieli se încadrează anual în intervalul 2-5 %; scopul final este atingerea unui nivel rezidual de eroare cât mai apropiat de 2 % la închiderea programelor multianuale, o dată ce a fost luat în considerare impactul financiar al tuturor auditurilor și al tuturor măsurilor corective și de recuperare.

2.2.2. Informații privind sistemul de control intern instituit

Cadrul de control intern pentru granturi se bazează pe:

- punerea în aplicare a standardelor de control intern ale Comisiei;
- procedurile de selecționare a celor mai bune proiecte și de transpunere a lor în instrumente juridice;
- gestionarea proiectelor și a contractelor pe întreaga durată de viață a fiecărui proiect;
- verificări ex-ante privind 100 % din cererile de plată, inclusiv primirea de certificate de audit și certificarea ex ante a metodologiilor privind costurile;
- audituri ex-post pe un eșantion de solicitări de plată și
- evaluarea științifică a rezultatelor proiectelor.

Pentru acțiunile directe, circuitele financiare includ verificări ex-ante în cazul achizițiilor publice și controale ex-post. Riscurile sunt evaluate anual, iar progresele înregistrate în ceea ce privește executarea lucrărilor și consumarea resurselor sunt monitorizate în mod periodic, pe baza unor obiective și a unor indicatori predefiniți.

2.2.3. *Estimarea costurilor și a beneficiilor controalelor și evaluarea nivelului prevăzut de risc de eroare*

Costul sistemului de control intern pentru direcțiile generale ale Comisiei însărcinate cu execuția bugetului pentru cercetare și inovare (inclusiv Euratom) a fost estimat la 267 de milioane EUR pe an (pe baza riscului de eroare tolerabil aferent exercițiului 2009). El a condus, de asemenea, la o sarcină considerabilă atât pentru beneficiari, cât și pentru serviciile Comisiei. Atât în rândul beneficiarilor, cât și la nivelul autorității legislative, a existat un sentiment puternic că sarcina generată de controale a devenit prea mare. Acesta riscă să reducă atractivitatea programului de cercetare al Uniunii și să afecteze astfel în mod negativ cercetarea și inovarea din Uniune. Din costurile totale de control ale serviciilor Comisiei (neincluzând costurile beneficiarului), 43% sunt suportate în etapa gestionării proiectului, 18% la selectarea propunerilor și 16% la negocierea contractelor (16%). Auditurile ex-post și implementarea rezultatelor lor au reprezentat 23% din total (61 milioane de EUR). Totuși, acest efort de control considerabil nu a reușit să își atingă obiectivele în totalitate. Rata erorii „reziduale” estimate pentru PC7, după luarea în considerare a tuturor recuperărilor și corecțiilor care au fost sau care vor fi aplicate, rămâne mai mare de 2 %. Rata actuală de eroare rezultată din auditurile PC7 realizate de Direcția Generală Cercetare și Inovare este de aproximativ 5 %, redusă la 3 % datorită efectelor auditurilor. Este puțin probabil să se atingă nivelul rezidual de eroare de 2 %. Rata de eroare identificată de Curtea de Conturi Europeană se încadrează într-un interval similar.

2.3. **Măsuri de prevenire a fraudelor și a neregulilor**

A se preciza măsurile de prevenire și de protecție existente sau preconizate.

Direcțiile generale însărcinate cu execuția bugetului pentru cercetare și inovare sunt hotărâte să lupte împotriva fraudei în toate etapele procesului de gestionare a granturilor. Ele au creat și implementează strategii antifraudă, inclusiv o utilizare intensificată a informațiilor, în special cu ajutorul instrumentelor informatice avansate, precum și prin intermediul formării profesionale și al informării personalului. Au fost introduse sancțiuni menite să descurajeze fraudă, precum și penalități corespunzătoare pentru cazurile în care aceasta este descoperită. Eforturile în această direcție vor continua. În ansamblu, măsurile propuse ar trebui să aibă un impact pozitiv în lupta împotriva fraudei, în special accentul mai mare asupra auditului bazat pe risc și consolidarea evaluării științifice și a controlului. Ar trebui subliniat faptul că fraudele descoperite au avut o pondere foarte mică în raport cu cheltuielile totale; totuși, direcțiile generale însărcinate cu execuția bugetului pentru cercetare sunt în continuare hotărâte să le combată. Comisia ia măsuri adecvate pentru a se asigura că, atunci când sunt implementate acțiuni finanțate în temeiul prezentului regulament, interesele financiare ale Uniunii sunt protejate prin aplicarea de măsuri preventive împotriva fraudei, corupției și oricăror alte activități ilegale, prin verificări efective, iar în cazul în care se constată nereguli, prin recuperarea sumelor plătite în mod necuvenit și, dacă este cazul, prin sancțiuni efective, proporționale și disuasive. Comisia sau reprezentanții acesteia și Curtea de Conturi au competența de a-i audita, atât pe bază de documente, cât și la fața locului, pe toți beneficiarii de granturi, contractanții și subcontractanții care au primit fonduri din partea Uniunii în temeiul programului. Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) poate efectua controale și inspecții la fața locului la operatorii economici care beneficiază direct sau indirect de o astfel de finanțare, în conformitate cu procedurile prevăzute în Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96, cu scopul de a

stabili existența unei fraude, a unui act de corupție sau dacă a avut loc orice altă activitate ilegală care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii în legătură cu un acord de grant sau cu o decizie de acordare a unui grant sau în legătură cu un contract privind finanțarea din partea Uniunii. Fără a aduce atingere alineatelor de mai sus, acordurile de cooperare cu țări terțe și cu organizații internaționale, precum și acordurile de grant, deciziile de acordare a granturilor și contractele rezultate din punerea în aplicare a prezentului regulament împuternicesc în mod expres Comisia, Curtea de Conturi și OLAF să efectueze astfel de audituri, controale și inspecții.

3. IMPACTUL FINANCIAR ESTIMAT AL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

3.1. Rubrica (rubricile) din cadrul financiar multianual și linia (liniile) bugetară (bugetare) de cheltuieli afectată (afectate)

- Liniile bugetare existente

În ordinea rubricilor din cadrul financiar multianual și a liniilor bugetare.

Rubrica din cadrul financiar multianual	Linia bugetară	Tipul cheltuielilor	Contribuție			
	Număr	Dif./Nedif ³¹	Țări AELS ³²	Țări candidate ³³	Țări terțe	În sensul articolului 21 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul financiar
1	08 01 Cheltuieli administrative în cadrul domeniului de politică „Cercetare și inovare” 08 01 05 11 Cheltuieli cu funcționarii și agenții temporari care pun în aplicare programele de cercetare și inovare — Programul Euratom 08 01 05 12 Personal extern care pune în aplicare programele de cercetare și inovare — Programul Euratom 08 01 05 13 Alte cheltuieli de gestionare pentru programele de cercetare și inovare — Programul Euratom 10 01 Cheltuieli administrative în cadrul domeniului de politică „Cercetare directă” 10 01 05 Cheltuieli de sprijin pentru programele de cercetare și inovare din domeniul de politică „Cercetare directă” 10 01 05 11 Cheltuieli cu funcționarii și agenții temporari care pun în aplicare programele de cercetare și inovare — Programul Euratom 10 01 05 12 Personal extern care pune în aplicare programele de cercetare și inovare — Programul Euratom 10 01 05 13 Alte cheltuieli de gestionare pentru programele de cercetare și inovare — Programul Euratom 10 01 05 14 Alte cheltuieli pentru noile infrastructuri majore de cercetare — Programul Euratom 08 03 Acțiunile indirecte de cercetare din cadrul programului Euratom	Nedif.	NU	DA	DA	NU
		Dif.				

³¹ Dif. = credite diferențiate / Nedif. = credite nediferențiate.

³² AELS: Asociația Europeană a Liberului Schimb.

³³ Țările candidate și, după caz, țările potențial candidate din Balcanii de Vest.

08 03 01 01 Energia de fuziune Euratom 08 03 01 02 Fisiunea nucleară și radioprotecția Euratom 08 03 50 Credite care provin din contribuții ale unor terți la cercetarea și dezvoltarea tehnologică 08 03 51 Finalizarea Programului-cadru de cercetare anterior al Euratom (2007-2013) 10 03 Programul Euratom — acțiuni directe 10 03 01 Activitățile de cercetare directă ale Euratom 10 03 50 Credite provenite din contribuțiile unor terți (care nu fac parte din Spațiul Economic European) la cercetare și la dezvoltarea tehnologică 10 03 50 01 Credite provenite din contribuțiile unor terți (care nu fac parte din Spațiul Economic European) la cercetare și la dezvoltarea tehnologică (2014-2020) 10 03 50 02 Credite provenite din contribuțiile unor terți (care nu fac parte din Spațiul Economic European) la cercetare și la dezvoltarea tehnologică (înainte de 2014) 10 03 51 Finalizarea celui de Al șaptelea program-cadru — Euratom (2007-2013) 10 03 52 Finalizarea programelor-cadru anterioare ale Euratom (înainte de 2007)					
--	--	--	--	--	--

- Noile linii bugetare solicitate

În ordinea rubricilor din cadrul financiar multianual și a liniilor bugetare.

Nu se aplică.

3.2. Impactul estimat asupra cheltuielilor

3.2.1. Sinteza impactului estimat asupra cheltuielilor

3.2.1.1. Sinteza impactului estimat asupra cheltuielilor - Cercetare indirectă

milioane EUR (cu trei zecimale)

Rubrica din cadrul financiar multianual	1	Creștere inteligentă și favorabilă incluziunii
--	---	--

DG: RTD (Cercetare indirectă)			2019	2020	>2020	TOTAL
• Credite operaționale						
Numărul liniei bugetare: 08 03 01 xx	Angajamente	(1)= 1a+1b	228,353	242,976	-	471,328
	Plăți	(2)= 2a+2b	60,000	244,080	167,248	471,328
Numărul liniei bugetare: 08 03 01 01	Angajamente	(1a)	159,321	169,523	-	328,844
	Plăți	(2a)	60,000	130,092	138,751	328,844
Numărul liniei bugetare: 08 03 01 02	Angajamente	(1b)	69,032	73,452	-	142,484
	Plăți	(2b)	-	113,988	28,497	142,484
• Credite cu caracter administrativ finanțate din bugetul unor programe specifice ³⁴						
Numărul liniei bugetare: 08 01 05 11			9,384	9,572		18,956
Numărul liniei bugetare: 08 01 05 12			0,952	0,971		1,923
Numărul liniei bugetare: 08 01 05 13			4,240	4,966		9,206
Numărul liniei bugetare 08 01 05 xx		(3)	14,576	15,509	-	30,085
TOTAL credite pentru DG RTD	Angajamente	=(1)+(3)	242,928	258,485	-	501,413
	Plăți	=2+2a +3	74,576	259,589	167,248	501,413

³⁴ Asistență tehnică și/sau administrativă și cheltuieli de sprijin pentru punerea în aplicare a programelor și/sau a acțiunilor UE (fostele linii „BA”), cercetare indirectă și cercetare directă.

3.2.1.2. Sinteza impactului estimat asupra cheltuielilor - Cercetare directă

milioane EUR (cu trei zecimale)

DG: Centrul Comun de Cercetare (JRC)			2019	2020	> 2021	TOTAL
• Credite operaționale						
Numărul liniei bugetare: 10,03	Angajamente	(1)	11,316	11,769	0	23,085
	Plăți	(2)	4,640	9,917	8,528	23,085
Numărul liniei bugetare: 10.03.01	Angajamente	(1a)	11,316	11,769	0	23,085
	Plăți	(2a)	4,640	9,917	8,528	23,085
• Credite cu caracter administrativ finanțate din bugetul unor programe specifice						
Numărul liniei bugetare: 10.01.05.11			56,368	58,623	0	114,991
Numărul liniei bugetare: 10.01.05.12			10,400	10,816	0	21,216
Numărul liniei bugetare: 10.01.05.13			36,447	37,905	0	74,352
Numărul liniei bugetare: 10.01.05.14			15,702	19,461	0	35,163
Numărul liniei bugetare: 10.01.05		(3)	118,917	126,804	0	245,722
TOTAL credite pentru DG JRC	Angajamente	=1+1a +3	130,234	138,573		268,807
	Plăți	=2+2a +3	123,557	136,722	8,528	268,807

Rubrica din cadrul financiar multianual	5	„Cheltuieli administrative”
--	----------	-----------------------------

milioane EUR (cu trei zecimale)

		2019	2020	>2020	TOTAL
DG: RTD Cercetare indirectă + JRC Cercetare directă					
•Resurse umane		0	0	0	0
•Alte cheltuieli administrative		0	0	0	0
TOTAL DG RTD + JRC	Credite	0	0	0	0
TOTAL credite la RUBRICA 5 din cadrul financiar multianual	(Total angajamente = Total plăți)	0	0	0	0

milioane EUR (cu trei zecimale)

3.2.1.3. Sinteza impactului estimat asupra cheltuielilor - Cercetare indirectă + directă

DG: RTD + Centrul Comun de Cercetare.			2019	2020	> 2020	TOTAL
• Credite operaționale						
Numărul liniei bugetare: 08 03 01	Angajamente	(1)	228,353	242,976	-	471,328
	Plăți	(2)	60,000	244,080	167,248	471,328
Numărul liniei bugetare: 10.03.01	Angajamente	(1a)	11,316	11,769	0	23,085
	Plăți	(2a)	4,640	9,917	8,528	23,085
Credite cu caracter administrativ finanțate din bugetul unor programe specifice						

Numărul liniei bugetare: 08.01.05.xx		(3)	14,576	15,509		30,085
Numărul liniei bugetare: 10.01.05.xx			118,917	126,804	0	245,722
TOTAL credite pentru DG RTD + JRC	Angajamente	=1+1a +3	373,161	397,057	0	770,218
	Plăți	=2+2a +3	198,133	396,309	175,776	770,218

		2019	2020	>2020	TOTAL
TOTAL credite la RUBRICILE 1 - 5 din cadrul financiar multianual	Angajamente	373,161	397,057	0	770,218
	Plăți	198,133	396,309	175,776	770,218

3.2.2. Impactul estimat asupra creditelor operaționale

- ☐ Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de credite operaționale
- ☒ Propunerea/inițiativa implică utilizarea de credite operaționale, conform explicațiilor de mai jos:

Credite de angajament în milioane EUR (cu trei zecimale)

A se indica obiectivele și realizările ↓			2019		2020		TOTAL	
	REALIZĂRI							
	Tip ³⁵	Costuri medii	Nr	Costuri	Nr	Costuri	Nr total	Costuri totale
OBIECTIV SPECIFIC								
- Realizare - EURATOM Cercetare indirectă - Fuziune	Rapoarte care descriu fapte, constatări și rezultate	n/a*	34**	159,321	34**	169,523	68**	328,844
- Realizare - EURATOM Cercetare indirectă - Fisiune		3-5	25	69,032	25	73,453	50	142,484

³⁵ Realizările se referă la produsele și serviciile care vor fi furnizate (de ex.: numărul de schimburi de studenți finanțate, numărul de km de străzi construiți etc.).

- Realizare – EURATOM Cercetare directă - JRC (***)	Produse și servicii pentru factorii de decizie UE	46 (****)	250	11,316	250	11,769	500	23,085
Total pentru obiectivul specific			309	239,669	309	254,745	618	494,413

* Calcularea costurilor medii nu ar fi fiabilă în acest domeniu particular, cu semnarea unui acord de grant și a unui contract de orice fel în temeiul articolului 10 din tratat.

** Beneficiarii grantului EUROfusion elaborează rapoarte cu privire la 33 de pachete de activități

(***) Realizările acțiunilor de cercetare directă sunt în cea mai mare parte produse și servicii pentru factorii de decizie de la nivelul UE, care rezultă din Programul de lucru multianual al JRC pentru perioada 2019-2020 și care sunt prevăzute a fi publicate de către JRC ca urmare a activităților sale de cercetare directă în domeniul nuclear. Este vorba despre rapoarte științifice și de politică, materiale de referință, metode validate, sisteme tehnice, sisteme de informații științifice, baze de date etc. Programul multianual de lucru al JRC este un program de lucru continuu, care reflectă necesitățile Comisiei. În acest sens, numărul rezultatelor planificate ale programului de lucru se poate modifica, întrucât va trebui să se țină seama de cererile viitoare din partea Comisiei. O valoare fiabilă pentru rezultatele planificate pentru perioada 2019-2020 poate fi furnizată numai la sfârșitul anului 2018, la finalizarea noului program de lucru.

(****) Costul mediu al realizării este foarte variabil. De exemplu, un rezultat de rutină (cum ar fi un buletin periodic de prognoză agricolă) nu poate fi comparat cu raportul final al unui studiu de mari dimensiuni și costisitor, în cazul căruia este posibil ca un volum considerabil de credite să fi dus la producerea unui singur document. Ambele sunt relevante și utile, dar servesc unor scopuri diferite. Costul mediu indicat reprezintă doar un calcul matematic care împarte bugetul la numărul estimat de realizări.

3.2.2.1. Sintează

- ☐ Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de credite cu caracter administrativ
- ☒ Propunerea/inițiativa implică utilizarea de credite cu caracter administrativ, conform explicațiilor de mai jos:

milioane EUR (cu trei zecimale)

	2019	2020	TOTAL
--	------	------	-------

RUBRICA 5 din cadrul financiar multianual			
Resurse umane	0	0	0
Alte cheltuieli administrative	0	0	0
Subtotal RUBRICA 5 din cadrul financiar multianual	0	0	0

În afara RUBRICII 5³⁶ din cadrul financiar multianual	Cercetare indirectă	Cercetare directă	Cercetare indirectă	Cercetare directă	Cercetare indirectă	Cercetare directă
Resurse umane	10,336	66,768	10,543	69,439	20,879	136,207
Alte cheltuieli cu caracter administrativ	4,240	52,149	4,966	57,366	9,206	109,515
Subtotal în afara RUBRICII 5 din cadrul financiar multianual	14,576	118,917	15,509	126,805	30,085	245,722

Total / DG	14,576	118,917	15,509	126,805	30,085	245,722
Total / an	133,493		142,314		275,807	

Necesarul de credite în materie de resurse umane și de alte cheltuieli de natură administrativă va fi acoperit de creditele DG-ului care sunt deja alocate pentru gestionarea acțiunii și/sau realocate intern în cadrul DG-ului, completate, după caz, prin resurse suplimentare ce ar putea fi alocate DG-ului care gestionează acțiunea în cadrul procedurii de alocare anuală și în lumina constrângerilor bugetare.

³⁶ Asistență tehnică și/sau administrativă și cheltuieli de sprijin pentru punerea în aplicare a programelor și/sau a acțiunilor UE (fostele linii „BA”), cercetare indirectă și cercetare directă.

3.2.2.2. Necesarul de resurse umane estimat

- ☐ Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de resurse umane.
- ☒ Propunerea/inițiativa implică utilizarea de resurse umane, conform explicațiilor de mai jos:

Estimări în echivalent normă întreagă

	2019	2020	TOTAL
• Posturi din schema de personal (funcționari și agenți temporari)			
XX 01 01 01 (la sediu și în birourile de reprezentare ale Comisiei)			
XX 01 01 02 (în delegații)			
08 01 05 01 (cercetare indirectă)	68	68	
10 01 05 01 (cercetare directă)	493	493	
• Personal extern (în echivalent normă întreagă: ENI)³⁷			
XX 01 02 01 (AC, END, INT din „pachetul global”)			
XX 01 02 02 (AC, AL, END, INT și JED în delegații)			
XX 01 04 yy ³⁸	- la sediu		
	- în delegații		
08 01 05 02 (AC, END, INT - cercetare indirectă)	14	14	
10 01 05 02 (AC, END, INT - cercetare directă)	176	176	
Alte linii bugetare (a se preciza)			
TOTAL	751	751	

XX este domeniul de politică sau titlul din buget în cauză.

Necesarul de resurse umane va fi asigurat din efectivele de personal ale DG-ului în cauză alocate deja pentru gestionarea acțiunii și/sau realocate intern în cadrul DG-ului, completate, după caz, prin resurse suplimentare ce ar putea fi alocate DG-ului care gestionează acțiunea în cadrul procedurii de alocare anuală și în lumina constrângerilor bugetare.

Descrierea sarcinilor care trebuie efectuate:

Funcționari și personal temporar	Sarcini derivate din programul specific de cercetare în domeniul nuclear/cercetare directă și indirectă, legate în special de gestionarea deșeurilor nucleare, de securitatea nucleară, de garanțiile nucleare, de siguranță și de fuziunea nucleară.
Personal extern	

³⁷ AC = agent contractual; AL = agent local; END = expert național detașat. INT = personal pus la dispoziție de agenții de muncă temporară; JED = expert tânăr în delegații.

³⁸ Subplafonul pentru personal extern acoperit din creditele operaționale (fostele linii „BA”).

3.2.3. Compatibilitatea cu actualul cadru financiar multianual

- ☒ Propunerea/inițiativa este compatibilă cu cadrul financiar multianual existent.
- ☐ Propunerea/inițiativa necesită o reprogramare a rubricii corespunzătoare din cadrul financiar multianual.
- ☐ Propunerea/inițiativa necesită recurgerea la instrumentul de flexibilitate sau la revizuirea cadrului financiar multianual.

3.2.4. Contribuția terților

- ☐ Propunerea/inițiativa nu prevede cofinanțare din partea terților.
- ☒ Propunerea/inițiativa prevede cofinanțare, estimată după cum urmează:

Credite de angajament în milioane EUR (cu 3 zecimale)

	Anul 2019	Anul 2020	Total
A se preciza organismul care asigură cofinanțarea	Țări terțe asociate la program		
TOTAL credite cofinanțate	pm*	pm*	pm*

* urmează a fi adăugate ulterior.

3.3. Impactul estimat asupra veniturilor

- ☐ Propunerea/inițiativa nu are impact financiar asupra veniturilor.
- ☒ Propunerea/inițiativa are următorul impact financiar:
 - ☐ asupra resurselor proprii
 - ☒ asupra veniturilor diverse

milioane EUR (cu trei zecimale)

Linia bugetară pentru venituri:	Credite disponibile pentru exercițiul financiar în curs	Impactul propunerii/inițiativei ³⁹	
		2019	2020
Articolul 6011		pm	pm
Articolul 6013		pm	pm
Articolul 6031		Pm	pm

Pentru veniturile diverse alocate, a se preciza linia bugetară (liniile bugetare) de cheltuieli afectată (afectate).

³⁹ În ceea ce privește resursele proprii tradiționale (taxe vamale, cotizații pentru zahăr), sumele indicate trebuie să fie sume nete, și anume sume brute după deducerea unei cote de 25 % pentru costuri de colectare.

08 03 50: Credite provenite din contribuțiile unor terți (care nu fac parte din Spațiul Economic European) la cercetare și la dezvoltarea tehnologică

10 03 50 Credite provenite din contribuțiile unor terți (care nu fac parte din Spațiul Economic European) la cercetare și la dezvoltarea tehnologică

A se preciza metoda de calcul a impactului asupra veniturilor.

Țările asociate contribuie la o finanțare suplimentară a programului Euratom prin acordurile de asociere. Metoda de calcul a fost convenită în aceste acorduri de asociere și nu este neapărat aceeași în toate acordurile. Cea mai mare parte a calculelor sunt bazate pe PIB-ul statului asociat în comparație cu PIB-ul total al statelor membre, aplicându-se în același timp acest procent la bugetul global.